

Обґрунтування
до проєкту постанови НКРЕКП
«Про накладення штрафу АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» щодо порушення Ліцензійних умов з розподілу електричної енергії» та проєкту розпорядження НКРЕКП «Про усунення порушень АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО»

Відповідно до постанови НКРЕКП від 01 листопада 2023 року № 2040 «Про проведення позапланової виїзної перевірки АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО», на підставі посвідчення на проведення позапланової виїзної перевірки від 22 листопада 2023 року № 582, НКРЕКП здійснено позапланову виїзну перевірку дотримання АКЦІОНЕРНИМ ТОВАРИСТВОМ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 22048622) (далі – АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО», Товариство) вимог нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії, та Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з розподілу електричної енергії, затверджених постановою НКРЕКП від 27 грудня 2017 року № 1470 (далі – Ліцензійні умови з розподілу електричної енергії), за період діяльності з 01 січня 2023 року по 28 листопада 2023 року, за результатами якої складено Акт позапланової виїзної перевірки від 07 грудня 2023 року № 515 (далі – Акт № 515).

АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО», листом від 12.12.2023 № 05/31148 з додатками, надало до НКРЕКП письмові пояснення до Акта № 515, які опрацьовано НКРЕКП.

АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» надало до НКРЕКП додаткові письмові пояснення, листом від 25.12.2023 № 05/32416, які опрацьовано НКРЕКП.

Так, Актом № 515 встановлено та зафіксовано наступне:

№ п/п	Виявлене порушення	Суть порушення
1	<p>підпункту 13 пункту 2.2 Ліцензійних умов з розподілу електричної енергії</p> <p>підпункту 60 пункту 2.2 Ліцензійних умов з розподілу електричної енергії</p> <p>пункту 5.2 Типового договору про надання послуг з передачі електричної енергії, що є додатком 6 до Кодексу системи передачі, затвердженого постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 року № 309 (далі - Кодекс системи передачі)</p> <p>підпункту 3 пункту 8.3 Типового договору про надання послуг з передачі електричної енергії, що є додатком 6 до Кодексу системи передачі</p> <p>пункту 2.5 Типового договору про надання послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, що є додатком 5 до Кодексу системи передачі</p>	<p>в частині обов'язку ліцензіата виконувати умови укладених договорів, які є обов'язковими для здійснення діяльності на ринку електричної енергії;</p> <p>в частині обов'язку ліцензіата своєчасно та в повному обсязі сплачувати за послуги, що надаються на ринку електричної енергії;</p> <p>в частині обов'язку користувача здійснювати поетапну попередню оплату планової вартості послуги ОСП відповідно до встановленого алгоритму;</p> <p>яким встановлено обов'язок Користувача здійснювати вчасно та у повному обсязі оплату за Послугу на умовах, визначених цим Договором;</p> <p>яким визначено обов'язок користувача здійснювати розрахунок за надану Послугу на умовах часткової попередньої оплати розрахунок за поточний розрахунок системою</p>

Утверджено НКРЕКП із визначеною вартості Послуги за поточний розрахунок системою
№2506-14.1.4/23 від 27.12.2023
Кравчишкіна М.
3FAA9288358EC00304000000E5901E00C621B600

<p align="center">підпункту 3.2.1 пункту 3.2 Типового договору про надання послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, що є додатком 5 до Кодексу системи передачі</p>	<p align="center">яким визначено обов'язок користувача своєчасно та в повному обсязі здійснювати розрахунки за цим Договором.</p>
--	---

Відповідно до листа НЕК «УКРЕНЕРГО» від 13.10.2023 № 01/52411, за оперативною інформацією станом на **05.10.2023** заборгованість АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» складає за договором про надання послуг з передачі електричної енергії становить **47,2 млн грн (з ПДВ)**.

На підставі Типового договору про надання послуг з передачі електричної енергії, що є Додатком 6 до Кодексу системи передачі між АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» та НЕК «УКРЕНЕРГО» укладено договір від 23.05.2019 № 0528-02041 про надання послуг з передачі електричної енергії.

Відповідно до пункту 5.1 Типового договору про надання послуг з передачі електричної енергії (далі – Типовий договір), що є додатком 6 до Кодексу системи передачі, розрахунковим періодом за цим договором є 1 календарний місяць.

Пунктом 5.2 Типового договору визначено, що Користувач здійснює поетапну попередню оплату планової вартості Послуги ОСП таким чином:

1 платіж - до 17:00 другого банківського дня розрахункового місяця у розмірі 1/5 від планової вартості Послуги, визначеної згідно з розділом 3 цього Договору. Подальша оплата здійснюється шляхом сплати 1/5 від планової вартості Послуги, яка визначена згідно з розділом 3 цього Договору, відповідно до такого алгоритму:

2 платіж - до 10 числа розрахункового місяця;

3 платіж - до 15 числа розрахункового місяця;

4 платіж - до 20 числа розрахункового місяця;

5 платіж - до 25 числа розрахункового місяця.

Пунктом 5.5 Типового договору визначено, що Користувач здійснює розрахунок за фактичний обсяг Послуги до 15 числа місяця наступного за розрахунковим (включно), на підставі рахунків, актів надання Послуги, наданих Виконавцем, або самостійно сформованих в електронному вигляді за допомогою «Системи управління ринком» (далі - СУР), або отриманих за допомогою сервісу електронного документообігу (далі - Сервіс) (автоматизована система, яка забезпечує функціонування електронного документообігу), з використанням у порядку, визначеному законодавством, електронного підпису тієї особи, уповноваженої на підписання документів в електронному вигляді.

Під час перевірки проаналізовано надані АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» первинні документи щодо розрахунків за договором про надання послуг з передачі електричної енергії, а саме акти приймання-передачі послуги, акти коригування до актів приймання-передачі послуги, рахунки за послуги з передачі електричної енергії та платіжні інструкції на оплату послуги з передачі електричної енергії, та встановлено, що протягом **січня – листопада 2023 року** (станом на 28.11.2023) Товариством отримано послуги з передачі електричної енергії на загальну суму **154 415,76 тис. грн (з ПДВ)**. Товариством за період з січня по листопад 2023 року (станом на 28.11.2023) здійснено оплату за отриману послугу на загальну суму **112 822,40 тис. грн (з ПДВ)**, з яких за минулі періоди 15 569,40 тис. грн (з ПДВ) (станом на 28.11.2023) .

Відповідно до даних бухгалтерського обліку Ліцензіата станом на 28.11.2023 обліковується заборгованість АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» перед НЕК «УКРЕНЕРГО» за послугу передачі електричної енергії у розмірі **62 174,23 тис. грн (з ПДВ)**.

АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» не здійснювало з січня 2023 по жовтень 2023 року часткову попередню оплату планової вартості послуги (1-й, 2-й, 3-й, 4-й, 5-й плановий платіж) з передачі електричної енергії оператору системи передачі та не здійснювало остаточний розрахунок за фактичний обсяг послуги з передачі електричної енергії у встановлені терміни, які визначені умовами укладеного з НЕК «УКРЕНЕРГО» договору від 23.05.2019 № 0528-02041 про надання послуг з передачі електричної енергії.

Відповідно до листа НЕК «УКРЕНЕРГО» від 13.10.2023 № 01/52411, за оперативною інформацією станом на **05.10.2023** заборгованість АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» складає за договором про надання послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління становить **91,0 млн грн (з ПДВ)**.

Відповідно до листа НЕК «УКРЕНЕРГО» від 20.10.2023 № 01/54422 за оперативною інформацією станом на **18.10.2023** заборгованість АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» перед НЕК «УКРЕНЕРГО» складає за договором про надання послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління становить **98,7 млн грн (з ПДВ)**.

На підставі Типового договору про надання послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, що є Додатком 5 до Кодексу системи передачі між АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» та НЕК «УКРЕНЕРГО» укладено договір від 23.05.2019 № 0528-03041 про надання послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління.

Відповідно до пункту 1.2. Договору Користувач зобов'язується здійснювати оплату за послугу з диспетчерського (оперативно-технічного) управління відповідно до умов цього Договору.

Положеннями розділу 2 Договору визначено, що оплата послуг здійснюється за тарифом, який визначається Регулятором відповідно до затвердженої ним методики та оприлюднюється ОСП на своєму офіційному вебсайті <https://ua.energvy/>. Тариф застосовується з набрання чинності постановою, якою встановлено тариф, якщо більш пізній термін не визначено такою постановою.

Обсяг наданої Послуги визначається відповідно до розділу XI Кодексу системи передачі.

Вартість Послуги за розрахунковий період визначається як добуток обсягу наданої послуги на значення тарифу, що діє у визначений розрахунковий період.

Розрахунок за надану Послугу здійснюється на умовах часткової попередньої оплати вартості Послуги за поточний розрахунковий період згідно із нижчезазначеною системою платежів і розрахунків:

до 10 числа розрахункового місяця - 35 % вартості Послуги;

до 20 числа розрахункового місяця - 35 % вартості Послуги;

до останнього банківського дня календарного місяця - 30 % вартості Послуги.

Плановий обсяг Послуги на розрахунковий період визначається на основі наданих користувачем повідомлень щодо планового обсягу передачі електричної енергії на розрахунковий період.

Пункт 2.7 Договору визначає, що Користувач здійснює розрахунок з ОСП за послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління до 15 числа місяця наступного за розрахунковим (включно), на підставі рахунків, актів надання Послуги, наданих Виконавцем, або самостійно сформованих в електронному вигляді за допомогою «Системи управління ринком» (далі - СУР), або отриманих за допомогою сервісу електронного документообігу (далі - Сервіс) (автоматизована система, яка забезпечує функціонування електронного документообігу), з використанням у порядку, визначеному законодавством, електронного підпису особи, уповноваженої на підписання документів в електронному вигляді.

Проаналізовано надані АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» первинні документи щодо розрахунків за договором з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, а саме акти приймання-передачі послуги, акти коригування до актів приймання-передачі послуги, рахунки за послуги з передачі електричної енергії та платіжні інструкції на оплату послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, та встановлено, що протягом січня – листопада 2023 року (станом на 28.11.2023) Товариством отримано послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) на загальну суму 225 402,44 тис. грн (з ПДВ). Товариством у 2023 році (станом на 28.11.2023) здійснено оплату за отриману послугу на загальну суму **147 994,69 тис. грн (з ПДВ)**, з яких за минулі періоди 18 168,80 тис. грн (з ПДВ).

Відповідно до даних бухгалтерського обліку Ліцензіата станом на 28.11.2023 обліковується **заборгованість** АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» перед НЕК «УКРЕНЕРГО» за послугу з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління у розмірі **95 584,73 тис. грн (з ПДВ)**.

АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» не здійснювало з січня 2023 по жовтень 2023 року часткову попередню оплату планової вартості (1-й, 2-й, 3-й плановий платіж) з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління оператору системи передачі та не

здійснювало остаточний розрахунок за фактичний обсяг послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) у встановлені терміни, які визначені умовами укладеного з НЕК «УКРЕНЕРГО» договору від 23.05.2019 № 0528-03041 про надання послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління.

АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» у своїх поясненнях, надісланих листом від 12.12.2023 №05/31148 з додатками, зазначає, що (мовою документа): «...Станом на 31.12.2022 року заборгованість АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» за послуги НЕК «УКРЕНЕРГО» становила 33 738,20 тис. грн, зокрема 15 569,40 тис. грн за послуги з передачі та 18 168,80 тис. грн за послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління. Виникнення такої заборгованості відбулося по причині стрімкого зростання дефіциту фінансових ресурсів Товариства, деталізовані причини виникнення якого зазначались під час проведення перевірки діяльності Товариства за 2021-2022 роки. Проте, не зважаючи на складні фінансові умови діяльності, Товариство забезпечило припинення існування заборгованості перед НЕК «УКРЕНЕРГО» за 2022 рік, шляхом сплати заборгованості за послуги з передачі електричної енергії 27.02.2023 року, а за послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління 07.03.2023 року.

Щодо розрахунків за послуги НЕК «УКРЕНЕРГО» за 2023 рік варто зазначити наступне. Постановою НКРЕКП від 21.12.2022 року №1797 «Про встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» із застосуванням стимулюючого регулювання» було встановлено тарифи АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» на послуги з розподілу електричної енергії на період з 01.01.2023 року по 31.03.2023 року (включно) на рівні 271,70 грн./МВт*год. (без ПДВ) для першого класу напруги та 1432,11 грн./МВт*год. (без ПДВ) для другого класу напруги. Зазначені рівні тарифів вже на етапі їх встановлення були «дефіцитними» для Товариства, тобто нижчими ніж середньозважене їх значення для 2023 року, яке б забезпечило виконання структури тарифу.

В подальшому, постановами НКРЕКП від 30.03.2023 року №569, від 27.04.2023 року № 771, від 23.05.2023 року №914, від 28.06.2023 року №1134 та від 21.07.2023 року №1351 переглядався лише термін дії встановленого з 01.01.2023 року тарифу для АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» без перегляду його рівня, при цьому для більшості ОСР України тарифи були переглянуті з 01.06.2023 року із одночасним їх затвердженням на період з 01.07.2023 року по 31.12.2023 року.

Зазначений підхід призвів до того, що у 2023 році загальний дефіцит затвердженої НКРЕКП на 2023 рік структури тарифу становить 15,21%, що у грошовому виразі складає 501 122 тис. грн з урахуванням фактичного зменшення обсягів розподілу, наводимо інформацію у вигляді таблиці щодо фактично діючих рівнів тарифів НЕК «УКРЕНЕРГО» у 2023 році та їх рівнів, що фактично відшкодовані Товариству тарифом на послуги з розподілу за 10 місяців 2023 року.

Вид послуги	Фактично встановлений тариф НЕК «УКРЕНЕРГО» на 2023 рік, грн/МВт*год. без ПДВ (постанови НКРЕКП від 21.12.2022 року №1788 та від 21.12.2022 року №1789):		Тарифи на послуги НЕК «УКРЕНЕРГО» фактично відшкодовані структурою витрат тарифу на послуги з розподілу для АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» за 10 місяців 2023 року, грн/МВт*год. без ПДВ
	фактичні тарифи по періодам дії	середньозважений тариф на 2023 рік	
Передача	з 01.01.2023 - 380,28 з 01.04.2023 - 430,25 з 01.07.2023 - 485,10	445,18	365,89
Диспетчеризація	з 01.01.2023 - 68,28 з 01.04.2023 - 80,87 з 01.07.2023 - 95,54	85,06	69,91

За 10 місяців 2023 року АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» сплатило за послуги НЕК «УКРЕНЕРГО», нараховані за 2023 рік 178 889,43 тис. грн з ПДВ, при цьому вже у листопаді та грудні 2023 року Товариством додатково було сплачено 46 642 тис. грн з ПДВ.

При цьому заборгованість АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» перед НЕК «УКРЕНЕРГО» за послуги з передачі електричної енергії та з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління за 10 місяців 2023 року становить 160 396 тис.грн. з ПДВ (а станом на 28.11.2023 року рівень такої заборгованості становить 157 759 тис.грн. з ПДВ), що пов'язано із наступними факторами:

1. Дефіцитом коштів, який обумовлено затвердженням тарифом на розподіл, для сплати нарахованих НЕК «УКРЕНЕРГО» послуг з передачі електричної енергії та з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, який за 10 місяців 2023 року становив 50 589,15 тис.грн. з ПДВ (а за 11 місяців 2023 року такий дефіцит становив 63 266,22 тис.грн. з ПДВ), який зумовлено наступним:

- за 10 місяців 2023 року НЕК «УКРЕНЕРГО» фактично нарахувало Товариству за послуги 339 285,04 тис.грн. з ПДВ, зокрема:

1. за послугу з передачі електричної енергії 137 271,07 тис.грн. з ПДВ;
2. за послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління 202 013,96 тис.грн. з ПДВ.

- за 10 місяців 2023 року фактично відшкодовано тарифом на послуги з розподілу електричної енергії лише 288 695,89 тис.грн. з ПДВ (розрахунок наведено у Додатку №1 до даного листа), зокрема:

1. за послугу з передачі електричної енергії 116 852,52 тис.грн. з ПДВ;
2. за послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління 171 843,37 тис.грн. з ПДВ.

2. Дефіцитом коштів для сплати послуг НЕК «УКРЕНЕРГО», який обумовлений дефіцитом фінансових ресурсів Товариства за 10 місяців 2023 року та становить 109 806,46 тис.грн. з ПДВ (91 505,38 тис.грн. без ПДВ) (заборгованість АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» перед НЕК «УКРЕНЕРГО» за 10 місяців 2023 року 160 395,61 тис.грн. з ПДВ – фактичний дефіцит коштів, який обумовлено затвердженням тарифом за 10 місяців 2023 року для сплати нарахованих НЕК «УКРЕНЕРГО» послуг 50 589,15 тис.грн. з ПДВ).

Наведемо зазначену інформацію щодо стану розрахунків з НЕК «УКРЕНЕРГО» у табличному вигляді:

№	Показник	Значення, тис.грн. з ПДВ
1	Заборгованість АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» перед НЕК «УКРЕНЕРГО» за 10 місяців 2023 року, в т.ч.:	<u>160 395,61</u>
	- за послуги з передачі	53 777,42
	- за послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління	106 618,19
	що пов'язано із наступними факторами:	
2= 2.1-2.2	Фактичним дефіцитом коштів, який обумовлено затвердженням тарифом за 10 місяців 2023 року для сплати нарахованих НЕК «УКРЕНЕРГО» послуг, в т.ч.:	<u>50 589,15</u>
	- за послуги з передачі	20 418,55
	- за послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління	30 170,59
	який обумовлено наступним:	
2.1	нарахування НЕК «УКРЕНЕРГО» по фактично діючим тарифам за 10 місяців 2023 року, в т.ч.:	339 285,04
	- за послуги з передачі	137 271,07
	- за послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління	202 013,96

2.2	фактично відшкодовано тарифом на послугу з розподілу електричної енергії за 10 місяців 2023 року, в т.ч.: - за послуги з передачі - за послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління	288 695,89 116 852,52 171 843,37
3=1-2	Дефіцитом коштів для сплати послуг НЕК «УКРЕНЕРГО», який обумовлений дефіцитом фінансових ресурсів Товариства за 10 місяців 2023 року, в т.ч.: - за послуги з передачі - за послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління	<u>109 806,46</u> 33 358,87 76 447,59

Зазначений рівень дефіциту коштів для сплати послуг НЕК «УКРЕНЕРГО» за 10 місяців 2023 року пояснюється наявністю значного рівня дефіциту фінансових ресурсів Товариства на рівні 246 163 тис.грн. без ПДВ, який обумовлений:

«+» 188 901 тис.грн. - сума обґрунтованого перефінансування пріоритетних напрямків операційних витрат;

«-» 117 995 тис.грн. – «вільна» частина прибутку за 10 місяців 2023 року, направлена на покриття дефіциту коштів для фінансування пріоритетних операційних витрат;

«+» 191 359 тис.грн. - рівень дебіторської заборгованості за послуги з розподілу електричної енергії, щодо якої Товариство позбавлене можливості здійснювати заходи щодо її погашення.»...

... «У доповнення до усього вищезазначеного, у підтвердження неможливості виконання Товариством зобов'язань зі сплати послуг НЕК «УКРЕНЕРГО» за договорами про надання послуг з передачі електричної енергії та послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління необхідно зазначити, що дані обставини підтверджено **Висновком РІВНЕНСЬКОЇ ТОРГОВО-ПРОМИСЛОВОЇ ПАЛАТИ про форс-мажорні обставини (обставин непереборної сили) від 06.11.2023р. №56.01/584 (висновок додається до даного листа у Додатку №4), яким було підтверджено факт настання форс-мажорних обставини (обставин непереборної сили) в період з 01.04.2023 року, і які тривають і нині, що призводить до неможливості в повному обсязі виконувати зобов'язання по договорам з НЕК «УКРЕНЕРГО».**

Слід зазначити, що у відповідності до умов п. 10.1. Договору про надання послуг з передачі електричної енергії **термін виконання зобов'язань** за цим Договором у разі форс-мажорних обставин **відкладається на строк дії таких обставин** (АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» повідомляло НЕК «УКРЕНЕРГО» про настання форс-мажорних обставин листами від 10.11.2023 року №05/27601 – Додаток №5 до даного листа та від 10.11.2023 року №05/27602 – Додаток №6 до даного листа). Тобто не зважаючи на наявність законної підстави для не проведення оплат, Товариство, розуміючи проблематику діяльності енергетики України, все ж таки частково проводило оплати за послуги, що надаються НЕК «Укренерго», а тому відповідно не порушило договірні зобов'язання із НЕК «Укренерго», а діяло виключно в рамках діючих договорів.

Додатково зазначаємо, що АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО», з метою врегулювання питання наявної заборгованості, листом від 01.12.2023 року №05/29945 (Додаток №7 до даного листа) звернулось до НЕК «УКРЕНЕРГО» із пропозицією, щодо фіксування рівня наявної заборгованості за надані послуги та її погашення шляхом оформлення відстрочення погашення існуючих зобов'язань на умовах, які будуть прийнятними для НЕК «УКРЕНЕРГО», починаючи з відшкодування Товариству дефіциту грошових коштів за 2023 рік, спричиненого невідповідністю структури тарифу фактично встановленим тарифам (після проведення НКРЕКП перевірки діяльності Товариства у березні 2024 року та включення такого недоотриманого доходу у структуру тарифу 2024 року). При цьому АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» зазначило власне зобов'язання здійснювати оплату поточних нарахувань за послуги НЕК «УКРЕНЕРГО» в межах наявності грошових коштів.

У відповідь на пропозицію Товариства, НЕК «УКРЕНЕРГО», листом від 06.12.2023 року №01/66987 (Додаток №8 до даного листа) повідомив про відмову від запропонованої пропозиції врегулювання існуючої заборгованості, мотивуючи це неможливістю зміни умов типових договорів.

Разом з тим, АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» листами від 11.12.2023 року №05/31022 (Додаток №9 до даного листа) та від 11.12.2023 року №05/31023 (Додаток №10 до даного листа) додатково звернулось до НЕК «УКРЕНЕРГО» та НКРЕКП відповідно, з тим, що пунктом 11.1 типових форм договорів про надання послуг з передачі електричної енергії та про надання послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління зазначено:

«11.1. Усі суперечки та розбіжності, що виникають з цього Договору або у зв'язку з ним, у тому числі що стосуються його укладення, дії, **виконання**, змін, доповнень, припинення, Сторони вирішують шляхом переговорів, якщо інше не передбачено цим Договором.».

На думку АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО», дана норма договорів, що передбачена їх типовою формою, дозволяє Сторонам здійснювати заходи, спрямовані на виконання вищевказаних договорів, особливо у частині погашення існуючої заборгованості, у випадку досягнення Сторонами домовленості із зазначеного питання. Врегулювання заборгованості із застосуванням такого підходу може відбуватися шляхом реструктуризації існуючої заборгованості, що може бути оформлено окремим правочином між Сторонами, що тим більше не може бути розцінено, як зміна умов типових договорів.

З огляду на вказане, вищезазначеним листом АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» звернулось до НКРЕКП із проханням надати роз'яснення щодо можливих шляхів договірної врегулювання (відтермінуванням сплати) існуючої заборгованості по договорам та повторно обґрунтовано запропонувало НЕК «УКРЕНЕРГО» розглянути можливість врегулювання існуючої заборгованості між підприємствами.

Нагальна необхідність узгодження сторонами можливих шляхів договірної врегулювання (відтермінуванням сплати) існуючої заборгованості по договорам на послуги НЕК «УКРЕНЕРГО» вмотивована ще й тим, що постановою НКРЕКП від 09.12.2023 року №2328 Товариству знову було встановлено дефіцитні тарифи на послуги з розподілу електричної енергії та лише на перший квартал 2024 року. У випадку відсутності перегляду такого рівня тарифу протягом 2024 року (що і відбулося у 2023 році), загальний дефіцит затвердженої НКРЕКП на 2024 рік структури тарифу становитиме 13,68%, що у грошовому виразі складе 494 976 тис.грн.. Зазначене призведе до подальшої фактичної неможливості забезпечувати необхідний рівень розрахунків за надані НЕК «УКРЕНЕРГО» послуги у 2024 році. Рішення щодо реструктуризації наявної заборгованості, шляхом відтермінування її погашення до моменту відшкодування Товариству дефіциту грошових коштів за 2023 рік, спричиненого невідповідністю структури тарифу фактично встановленим тарифам (після проведення НКРЕКП перевірки діяльності Товариства у березні 2024 року та включення такого недоотриманого доходу у структуру тарифу 2024 року) дозволить значним чином стабілізувати ситуацію та покращити стан взаєморозрахунків.

Отже все вищенаведене свідчить про те, що виникнення заборгованості АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» перед НЕК «УКРЕНЕРГО» відбулося не з вини Товариства, а як наслідок обставин, зазначених у даному листі, на які Товариство впливу не мало. Натомість АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО», всупереч обставинам, здійснило всі дієві заходи, направлені на забезпечення повних розрахунків за вказані послуги, направляючи всі доступні кошти, по мірі їх надходження, на взаєморозрахунки з НЕК «УКРЕНЕРГО».

Департамент ліцензійного контролю зазначає, що НКРЕКП листом від 26.04.2022 № 3048/13.3/7-22 звернулась до Торгово-промислової палати України (далі – ТПП України) щодо надання роз'яснення з питань: який порядок доведення суб'єктом господарювання факту неможливості належного виконання зобов'язань внаслідок дії введеного в Україні воєнного стану; чи вважається лист ТПП України від 28.02.2022 № 2024/02.0-7.1 підставою для недотримання та невиконання суб'єктами господарювання у сферах енергетики та комунальних послуг під час дії воєнного стану в Україні гарантованих стандартів якості надання послуг; чи потребує додаткового доведення неможливості дотримання та виконання суб'єктами господарювання у сферах енергетики та комунальних послуг гарантованих стандартів через введений в Україні воєнний стан.

На зазначений лист НКРЕКП ТПП України листом від 12.05.2022 № 580/05-5 поінформувала (мовою документа): «Засвідчення форс-мажорних обставин (обставини непереборної сили) Торгово-промисловою палатою України є однією з її функцій, передбачених Статутом ТПП України та Законом України № 671/97-ВР.

Засвідчення форс-мажорних обставин (обставини непереборної сили) є послугою в розумінні Цивільного кодексу України (господарською операцією в розумінні Господарського кодексу України), яку Торгово-промислова палата України надає для фізичних та юридичних осіб.

Однак, важливо розуміти, що **сам по собі факт існування форс-мажорної обставини (обставини непереборної сили) не звільняє автоматично від відповідальності за невиконання зобов'язань передбачених умовами договору (контракту, угоди тощо), обов'язків згідно із законодавчими та іншими нормативними актами.**

Відповідно до ст. 617 Цивільного кодексу України особа, яка порушила зобов'язання, звільняється від відповідальності за порушення зобов'язання, якщо вона доведе, що це порушення сталося **внаслідок випадку або непереборної сили.**

Не вважається випадком, зокрема, недодержання своїх обов'язків контрагентом боржника, відсутність на ринку товарів, потрібних для виконання зобов'язання, відсутність у боржника необхідних коштів.

Відповідно до ст. 218 Господарського кодексу України, підставою господарсько-правової відповідальності учасника господарських відносин є вчинене ним правопорушення у сфері господарювання.

Учасник господарських відносин відповідає за невиконання або неналежне виконання господарського зобов'язання чи порушення правил здійснення господарської діяльності, якщо не доведе, що ним вжито усіх залежних від нього заходів для недопущення господарського правопорушення. У разі якщо інше не передбачено законом або договором, суб'єкт господарювання за порушення господарського зобов'язання несе господарсько-правову відповідальність, якщо не доведе, що належне виконання зобов'язання виявилось неможливим **внаслідок дії непереборної сили, тобто надзвичайних і невідворотних обставин за даних умов здійснення господарської діяльності. Не вважаються такими обставинами, зокрема, порушення зобов'язань контрагентами правопорушника, відсутність на ринку потрібних для виконання зобов'язання товарів, відсутність у боржника необхідних коштів.**

Тому, посилання на форс-мажорні обставини (обставини непереборної сили) та наявність Сертифіката не звільняє від виконання зобов'язання, а звільняє від відповідальності за невиконання зобов'язання.

Слід звернути увагу, що Сертифікат форс-мажорні обставини (обставин непереборної сили) не є актом державного органу, який спричиняє виникнення, зміну чи припинення прав та обов'язків у будь-якої сторони. У разі судового процесу такий документ буде додатковою гарантією. Сертифікат, передусім, може бути використаний як доказ у суді. Однак, це такий же доказ, як і всі інші докази, який не має для суду наперед визначеної сили.

Розуміючи актуальність даного питання, вважаємо за доцільне зазначити основний механізм засвідчення форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) відповідно до діючого законодавства України.

Підставою для засвідчення форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) є наявність однієї або більше обставин, зазначених у ст. 14 -1 Закону України «Про торгово-промислові палати в Україні», а також визначених сторонами за договором, контрактом, угодою, типовим договором, законодавчими, відомчими та/чи іншими нормативними актами, які вплинули на зобов'язання таким чином, що унеможливили його виконання у передбачений термін.

Порядок засвідчення форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) встановлюється Регламентом засвідчення Торгово-промисловою палатою України та регіональними торгово-промисловими палатами форс-мажорних обставин, який затверджено Рішенням Президії ТПП України від 18 грудня 2014 року за № 44(5), із змінами та доповненнями (далі - Регламент).

Відповідно до Регламенту, форс-мажорні обставини (обставини непереборної сили) засвідчуються за зверненням суб'єктів господарської діяльності та фізичних осіб по кожному

окремому договору, окремим податковим та/чи іншим зобов'язанням/обов'язком, виконання яких настало згідно з умовами договору, контракту, угоди, законодавчих чи інших нормативних актів і виконання яких стало неможливим через наявність зазначених обставин.

При цьому, тягар доказування настання форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) покладений на заявника.

Надані заявником документи для засвідчення форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) мають свідчити про: надзвичайність таких обставин; непередбачуваність обставин; невідворотність; причинно-наслідковий зв'язок між обставиною/подією і неможливістю виконання заявником своїх конкретних зобов'язань.

Заява про засвідчення форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) за встановленою формою (відповідно Додаток №№ 1,2,3,4 до Регламенту) (<http://www.icci.org.ua/>) подається за підписом керівника підприємства, організації та з відбитком печатки підприємства, або за його дорученням - довіреною особою. Заява фізичної особи подається за її підписом особисто або за її дорученням - довіреною особою. До кожної заяви додається окремий комплект документів.

У заяві, зокрема, зазначається, які саме зобов'язання за договором, контрактом, угодою та/або законом, нормативним актом не можуть бути виконані у встановлений термін внаслідок настання форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили), форс-мажорні обставини (обставини непереборної сили) з посиланням і наданням доказів таких обставин, початок їх виникнення і термін дії, які на думку Заявника унеможливили виконання цих зобов'язань у встановлений договором, контрактом, угодою та/або законом, нормативним актом термін та інші відповідні відомості.

Однак, враховуючи надзвичайно важку ситуацію з якою зіткнулась наша країна з початку офіційної військової агресії Російської Федерації проти України, що стало підставою введення воєнного стану із 05 години 30 хвилин 24 лютого 2022 року, відповідно до Указу Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», ТПП України прийняла рішення спростити процедуру засвідчення форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили).

Враховуючи це, з метою позбавлення обов'язкового звернення до ТПП України та уповноважених нею регіональних ТПП та підготовки пакету документів в період дії введеного воєнного стану, на сайті ТПП України <https://icci.org.ua> розміщено з 28.02.2022 року загальний офіційний лист ТПП України щодо засвідчення форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили), що надає можливість за необхідністю роздруковувати відповідне підтвердження всім кого це стосується.

Даний лист, особа, яка порушує свої зобов'язання, у зв'язку із обставинами пов'язаними із військовою агресією Російської Федерації проти України, в період дії введеного воєнного стану, має право долучати до свого повідомлення про форс-мажорні обставини, які унеможливили виконання зобов'язань за умовами договору, контракту, угоди, законодавчих чи інших нормативних актів у встановлений термін для можливості обґрунтованого перенесення строків виконання зобов'язань та вирішення спірних питань мирним шляхом.

При цьому, у разі необхідності, **сторона, яка порушила свої зобов'язання в період дії форс-мажорних обставин**, також має право звертатися до ТПП України та уповноважених нею регіональних ТПП за отриманням відповідного Сертифіката дотримуючись порядку встановленого Регламентом **за кожним зобов'язанням окремо.**

Отже, **Департамент ліцензійного контролю зазначає**, що ТПП України листом від 12.05.2022 № 580/05-5 поінформувала НКРЕКП, що сам по собі факт існування форс-мажорної обставини (обставини непереборної сили) **не звільняє** автоматично від відповідальності за невиконання зобов'язань передбачених умовами договору (контракту, угоди тощо), обов'язків згідно із законодавчими та іншими нормативними актами.

Відповідно до ст. 617 Цивільного кодексу України особа, яка порушила зобов'язання, звільняється від відповідальності за порушення зобов'язання, якщо вона доведе, що це порушення сталося **внаслідок випадку або непереборної сили.**

Не вважається випадком, зокрема, **відсутність у боржника необхідних коштів.**

У разі якщо інше не передбачено законом або договором, суб'єкт господарювання за порушення господарського зобов'язання несе господарсько-правову відповідальність, якщо не

доведе, що належне виконання зобов'язання виявилось неможливим внаслідок **дії непереборної сили**, тобто надзвичайних і невідворотних обставин за даних умов здійснення господарської діяльності. **Не вважається такими обставинами**, зокрема, **відсутність у боржника необхідних коштів**.

Департамент ліцензійного контролю зазначає, що відповідно до платіжних інструкцій наданих у додатках до додаткових пояснень АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО», надісланих листом від 25.12.2023 № 05/32416, зазначено, що:

за послуги з передачі електричної енергії АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» **сплачено в грудні 11 900,00 тис. грн (з ПДВ);**

за послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» **сплачено в грудні 9 800,00 тис. грн (з ПДВ).**

Враховуючи сплату в грудні за послуги надані НЕК «УКРЕНЕРГО» заборгованість АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» **станом на 25.12.2023 складає 136 058,96 тис. грн (з ПДВ).**

Вище зазначена сума сплати у розмірі 21 700,00 тис. грн (з ПДВ) **врахована Департаментом ліцензійного контролю при розрахунку штрафу згідно з Порядком** (методикою) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, затвердженого постановою НКРЕКП від 29.09.2023 № 1800.

Службовою запискою від 26.12.2023 № 856/15-23 Юридичний департамент повідомив, мовою документу:

«Відповідно до статті 141 Закону України «Про торгово-промислові палати в Україні» (далі – Закон про ТПП) Торгово-промислова палата України та уповноважені нею регіональні торгово-промислові палати **засвідчують форс-мажорні обставини (обставини непереборної сили) та видають сертифікат про такі обставини.**

Пунктом 3.3 глави 3 Регламенту засвідчення Торгово-промисловою палатою України та регіональними торгово-промисловими палатами форс-мажорних обставин, затвердженим Рішенням Президії ТПП України від 18.12.2014 № 44(5) (далі - Регламент), встановлено, що сертифікат – документ, за затвердженими Президією ТПП України відповідними формами, який засвідчує настання форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили), виданий ТПП України або регіональною торгово-промисловою палатою згідно з чинним законодавством, умовами договору (контракту, угоди тощо) та цим Регламентом.

Вимоги до оформлення та видачі Сертифіката про форс-мажорні обставини (обставини непереборної сили) встановлено пунктом 6.11 глави 6 Регламенту. **Сертифікат** про форс-мажорні обставини (обставини непереборної сили) підлягає обов'язковій реєстрації в Реєстрі сертифікатів.

Згідно з пунктом 3.3 глави 3 Регламенту **Сертифікат (у певних договорах, законодавчих і нормативних актах згадується також як висновок, довідка, підтвердження)** про форс-мажорні обставини (обставини непереборної сили) (далі - Сертифікат) – документ, за затвердженими Президією ТПП України відповідними формами, який засвідчує настання форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили), виданий ТПП України або регіональною торгово-промисловою палатою згідно з чинним законодавством, умовами договору (контракту, угоди тощо) та цим Регламентом.

При цьому зазначаємо, що **Висновки** про форс-мажорні обставини (обставини непереборної сили) **Рівненської торгово-промислової палати, надані** зазначеним вище ліцензіатам, не відповідають вимогам, встановленим Регламентом для Сертифікатів.

Згідно з пунктом 8.1 глави 8 Регламенту уповноважена особа несе одноособово відповідальність за рішення щодо засвідчення форс-мажорних обставин / відмови у його видачі. Керівник ТПП України, регіональної ТПП, що підписав Сертифікат про форс-мажорні обставини (обставини непереборної сили), несе разом з уповноваженою особою відповідальність за дотримання Регламенту і належне оформлення Сертифікатів (висновків) про форс-мажорні обставини (обставини непереборної сили).

Разом з цим необхідно зазначити, що засвідчення форс-мажорних обставин (обставини непереборної сили) Торгово-промисловою палатою України є однією з її функцій, передбачених Законом про ТПП.

При наданні оцінки наданим ліцензіатами поясненням на думку Юридичного департаменту варто враховувати роз'яснення, надані Торгово-промисловою палатою України листом від 12.05.2022 № 580/05-5, згідно з яким сам по собі факт існування форс-мажорної обставини (обставини непереборної сили) не звільняє автоматично від відповідальності за невиконання зобов'язань передбачених умовами договору (контракту, угоди тощо), обов'язків згідно із законодавчими та іншими нормативними актами.

Відповідно до статті 617 Цивільного кодексу України особа, яка порушила зобов'язання, звільняється від відповідальності за порушення зобов'язання, якщо вона доведе, що це порушення сталося внаслідок випадку або непереборної сили.

Не вважається випадком, зокрема, недодержання своїх обов'язків контрагентом боржника, відсутність на ринку товарів, потрібних для виконання зобов'язання, відсутність у боржника необхідних коштів.

Відповідно до статті 218 Господарського кодексу України, підставою господарсько-правової відповідальності учасника господарських відносин є вчинене ним правопорушення у сфері господарювання.

Учасник господарських відносин відповідає за невиконання або неналежне виконання господарського зобов'язання чи порушення правил здійснення господарської діяльності, якщо не доведе, що ним вжито усіх залежних від нього заходів для недопущення господарського правопорушення. У разі якщо інше не передбачено законом або договором, суб'єкт господарювання за порушення господарського зобов'язання несе господарсько-правову відповідальність, якщо не доведе, що належне виконання зобов'язання виявилось неможливим внаслідок дії непереборної сили, тобто надзвичайних і невідворотних обставин за даних умов здійснення господарської діяльності. Не вважаються такими обставинами, зокрема, порушення зобов'язань контрагентами правопорушника, відсутність на ринку потрібних для виконання зобов'язання товарів, відсутність у боржника необхідних коштів.».

Ураховуючи викладене, Письмові пояснення Ліцензіата та згідно з Порядком (методикою) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, затвердженого постановою НКРЕКП від 29.09.2023 № 1800, Департамент ліцензійного контролю пропонує накласти штраф у розмірі **112 659 (сто дванадцять тисяч шістьсот п'ятдесят дев'ять) гривень** згідно розрахунку:

Фінальний розмір штрафу відповідно до акту перевірки	6 627 неоподаткованих мінімумів доходів громадян (далі – НМДГ)	112 659 грн
---	---	--------------------

№ По ру шен ня	Тип порушення	Фінальний розмір штрафу, НМДГ	Фінальний розмір штрафу, грн	Максимально допустимий за законодавством розмір штрафу	Початковий розмір штрафу	Коригування розміру штрафу на тривалість порушення	Коригування розміру штрафу на пом'якшуючі обставини	Коригування розміру штрафу на обтяжуючі обставини	Коригування розміру штрафу у разі його неспівмірності вчиненом у порушенню	Коригування розміру штрафу для стримування ліцензіата від вчинення порушення у майбутньому	Індивідуальне пом'якшення штрафу	Округлення
1	порушення щодо тарифів/цін/плати за	6 627,00	112 659,00	1 700 000,00	166 600,00	21 158,20	(75 103,28)	-	-	-	-	4,08

послуги; цільовим використанн ям коштів, передбачени х в тарифі													
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Щодо порушення № 1:

¹ відповідно до пункту 2.2.4 глави 2 розділу II Порядку (методики) визначення розміру штрафів розраховано початковий розмір штрафу на основі оцінки серйозності та характеру порушення:

максимально допустимий за законодавством розмір штрафу	грн	1 700 000,00
відсоток серйозності порушення	%	7%
коефіцієнт завданої шкоди або додаткової вигоди		1,40
Початковий розмір штрафу	грн	166 600,00

² відповідно до пункту 2.3.2 глави 2.3 розділу 2 Порядку (методики) визначення розміру штрафів **застосовано коригування початкового розміру штрафу**, розрахованого відповідно до пункту 2.3.1 глави 2.3 цього розділу, **тривалості порушення (127 днів):**

коефіцієнт коригування розміру штрафу на тривалість порушення		1,13
---	--	------

³ відповідно до підпунктів 1 та 3 пункту 2.4.6 глави 2.4 розділу 2 Порядку (методики) визначення розміру штрафів **застосовано коригування початкового розміру штрафу**, розрахованого відповідно до пункту 2.3.1 глави 2.3 цього розділу, на **пом'якшуючі обставини вчиненого порушення**, а саме поведінка правопорушника, спрямована на зменшення негативних наслідків порушення (**коригуючий відсоток 30 %**) та сприяння виявленню порушення НКРЕКП (**коригуючий відсоток 10%**), урахуваючи, що АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО», всупереч обставинам, здійснило всі дієві заходи, направлені на забезпечення повних розрахунків за вказані послуги, направляючи всі доступні кошти, по мірі їх надходження, на взаєморозрахунки з НЕК «УКРЕНЕРГО».

З огляду на зазначене, пропонуємо прийняти:

1) постанову, якою:

Накласти штраф у розмірі 112 659 (сто дванадцять тисяч шістьсот п'ятдесят дев'ять) гривень на АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 22048622) щодо порушення Ліцензійних умов з розподілу електричної енергії.

2) розпорядження про усунення порушень, відповідно до якого:

Зобов'язати АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 22048622) **у строк до 01 квітня 2024 року** повідомити НКРЕКП та Сектор НКРЕКП у Житомирській області, з наданням належним чином завірених копій підтвердних документів, про безумовне виконання умов договору про надання послуг з передачі електричної енергії від 23 травня 2019 року № 0528-02041, укладеного з ПРИВАТНИМ АКЦІОНЕРНИМ ТОВАРИСТВОМ «НАЦІОНАЛЬНА ЕНЕРГЕТИЧНА КОМПАНІЯ «УКРЕНЕРГО» (далі – НЕК «УКРЕНЕРГО»), та договору про надання послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління від 23 травня 2019 року № 0528-03041, укладеного з НЕК «УКРЕНЕРГО», шляхом забезпечення розрахунків станом на 31 жовтня 2023 року у повному обсязі.

Директор Департаменту
ліцензійного контролю

Ярослав ЗЕЛЕНЮК

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

Київ

№ _____

Про накладення штрафу на АТ
«ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» за
порушення Ліцензійних умов з
розподілу електричної енергії

Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, у результаті розгляду __ грудня 2023 року на засіданні, яке проводилось у формі відкритого слухання, Акта позапланової виїзної перевірки від 07 грудня 2023 року № 515, проведеної відповідно до постанови НКРЕКП від 01 листопада 2023 року № 2040 «Про проведення позапланової виїзної перевірки АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» та на підставі посвідчення на проведення позапланової виїзної перевірки від 22 листопада 2023 року № 582, встановлено, що АКЦІОНЕРНИМ ТОВАРИСТВОМ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 22048622) порушено пункт 2.2 Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з розподілу електричної енергії, затверджених постановою НКРЕКП від 27 грудня 2017 року № 1470 (далі – Ліцензійні умови з розподілу електричної енергії), а саме:

підпункт 13 у частині виконання умов укладених договорів, які є обов'язковими для здійснення діяльності на ринку електричної енергії,

підпункт 60 у частині своєчасної та в повному обсязі сплати за послуги, що надаються на ринку електричної енергії.

Відповідно до статей 17, 19 та 22 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики

та комунальних послуг», статті 77 Закону України «Про ринок електричної енергії» та Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг затвердженого постановою НКРЕКП від 29 вересня 2023 року № 1800, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

Накласти штраф у розмірі 112 659 (сто дванадцять тисяч шістсот п'ятдесят дев'ять) гривень на АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 22048622) за порушення пункту 2.2 Ліцензійних умов з розподілу електричної енергії, а саме:

підпункту 13 у частині виконання умов укладених договорів, які є обов'язковими для здійснення діяльності на ринку електричної енергії,

підпункту 60 у частині своєчасної та в повному обсязі сплати за послуги, що надаються на ринку електричної енергії.

Зазначена сума штрафу має бути сплачена до Державного бюджету України у 30-денний строк з дня одержання копії рішення про накладення штрафу (код бюджетної класифікації 21081100 «Адміністративні штрафи та інші санкції»).

Голова НКРЕКП

Костянтин УЩАПОВСЬКИЙ

МП

Копію постанови про накладення штрафу надіслано (отримав)

(дата надіслання, посада, прізвище, ім'я, по батькові особи, яка отримала копію постанови)

«__» _____ 20__ року

(підпис)

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

№ _____

Київ

Про усунення порушень
АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО»

Відповідно до пункту 4 частини другої статті 3, частини п'ятої статті 14, пункту 5 частини четвертої статті 19 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», згідно з Актом позапланової виїзної перевірки від 07 грудня 2023 року № 515, проведеної на підставі постанови НКРЕКП від 01 листопада 2023 року № 2040 «Про проведення позапланової виїзної перевірки АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО», Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ВИРІШИЛА:

Зобов'язати АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 22048622) усунути порушення пункту 2.2 Ліцензійних умов провадження господарської діяльності розподілу електричної енергії, затверджених постановою НКРЕКП від 27 грудня 2017 року № 1470, а саме:

підпункту 13 у частині виконання умов укладених договорів, які є обов'язковими для здійснення діяльності на ринку електричної енергії,

підпункту 60 у частині своєчасної та в повному обсязі сплати за послуги, що надаються на ринку електричної енергії,

для чого у строк до 01 квітня 2024 року повідомити НКРЕКП та Сектор НКРЕКП у Житомирській області, з наданням належним чином завірених копій підтвердних документів, про безумовне виконання умов договору про надання

послуг з передачі електричної енергії від 23 травня 2019 року № 0528-02041, укладеного з ПРИВАТНИМ АКЦІОНЕРНИМ ТОВАРИСТВОМ «НАЦІОНАЛЬНА ЕНЕРГЕТИЧНА КОМПАНІЯ «УКРЕНЕРГО» (далі – НЕК «УКРЕНЕРГО»), та договору про надання послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління від 23 травня 2019 року № 0528-03041, укладеного з НЕК «УКРЕНЕРГО», шляхом забезпечення розрахунків станом на 31 жовтня 2023 року у повному обсязі.

Голова НКРЕКП

Костянтин УЩАПОВСЬКИЙ

Обґрунтування
до проєкту постанови НКРЕКП
«Про накладення штрафу АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» щодо порушення Ліцензійних умов з розподілу електричної енергії» та проєкту розпорядження НКРЕКП «Про усунення порушень АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО»

Відповідно до постанови НКРЕКП від 01 листопада 2023 року № 2040 «Про проведення позапланової виїзної перевірки АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО», на підставі посвідчення на проведення позапланової виїзної перевірки від 22 листопада 2023 року № 582, НКРЕКП здійснено позапланову виїзну перевірку дотримання АКЦІОНЕРНИМ ТОВАРИСТВОМ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 22048622) (далі – АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО», Товариство) вимог нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії, та Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з розподілу електричної енергії, затверджених постановою НКРЕКП від 27 грудня 2017 року № 1470 (далі – Ліцензійні умови з розподілу електричної енергії), за період діяльності з 01 січня 2023 року по 28 листопада 2023 року, за результатами якої складено Акт позапланової виїзної перевірки від 07 грудня 2023 року № 515 (далі – Акт № 515).

АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО», листом від 12.12.2023 №05/31148 з додатками, надало до НКРЕКП письмові пояснення до Акта № 515, які опрацьовано НКРЕКП.

Так, Актом № 515 встановлено та зафіксовано наступне:

№ п/п	Виявлене порушення	Суть порушення
1	<p>підпункту 13 пункту 2.2 Ліцензійних умов з розподілу електричної енергії</p> <p>підпункту 60 пункту 2.2 Ліцензійних умов з розподілу електричної енергії</p> <p>пункту 5.2 Типового договору про надання послуг з передачі електричної енергії, що є додатком 6 до Кодексу системи передачі, затвердженого постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 року № 309 (далі - Кодекс системи передачі)</p> <p>підпункту 3 пункту 8.3 Типового договору про надання послуг з передачі електричної енергії, що є додатком 6 до Кодексу системи передачі</p> <p>пункту 2.5 Типового договору про надання послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, що є додатком 5 до Кодексу системи передачі</p>	<p>в частині обов'язку ліцензіата виконувати умови укладених договорів, які є обов'язковими для здійснення діяльності на ринку електричної енергії;</p> <p>в частині обов'язку ліцензіата своєчасно та в повному обсязі сплачувати за послуги, що надаються на ринку електричної енергії;</p> <p>в частині обов'язку користувача здійснювати поетапну попередню оплату планової вартості послуги ОСП відповідно до встановленого алгоритму;</p> <p>яким встановлено обов'язок Користувача здійснювати вчасно та у повному обсязі оплату за Послугу на умовах, визначених цим Договором;</p> <p>яким визначено обов'язок користувача здійснювати розрахунок за надану Послугу на умовах часткової попередньої оплати вартості Послуги за поточний розрахунковий період згідно із визначеною договором системою розрахунків;</p>

НКРЕКП
№2470-14.1.4/23 від 25.12.2023
КЕП: Зеленюк Я. М.
3FAA9288358EC0030400000E5901E00C621B600

<p>підпункту 3.2.1 пункту 3.2 Типового договору про надання послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, що є додатком 5 до Кодексу системи передачі</p>	<p>яким визначено обов'язок користувача своєчасно та в повному обсязі здійснювати розрахунки за цим Договором.</p>
---	--

Відповідно до листа НЕК «УКРЕНЕРГО» від 13.10.2023 № 01/52411, за оперативною інформацією станом на **05.10.2023** заборгованість АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» складає за договором про надання послуг з передачі електричної енергії становить **47,2 млн грн (з ПДВ)**.

На підставі Типового договору про надання послуг з передачі електричної енергії, що є Додатком 6 до Кодексу системи передачі між АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» та НЕК «УКРЕНЕРГО» укладено договір від 23.05.2019 № 0528-02041 про надання послуг з передачі електричної енергії.

Відповідно до пункту 5.1 Типового договору про надання послуг з передачі електричної енергії (далі – Типовий договір), що є додатком 6 до Кодексу системи передачі, розрахунковим періодом за цим договором є 1 календарний місяць.

Пунктом 5.2 Типового договору визначено, що Користувач здійснює поетапну попередню оплату планової вартості Послуги ОСП таким чином:

1 платіж - до 17:00 другого банківського дня розрахункового місяця у розмірі 1/5 від планової вартості Послуги, визначеної згідно з розділом 3 цього Договору. Подальша оплата здійснюється шляхом сплати 1/5 від планової вартості Послуги, яка визначена згідно з розділом 3 цього Договору, відповідно до такого алгоритму:

- 2 платіж - до 10 числа розрахункового місяця;
- 3 платіж - до 15 числа розрахункового місяця;
- 4 платіж - до 20 числа розрахункового місяця;
- 5 платіж - до 25 числа розрахункового місяця.

Пунктом 5.5 Типового договору визначено, що Користувач здійснює розрахунок за фактичний обсяг Послуги до 15 числа місяця наступного за розрахунковим (включно), на підставі рахунків, актів надання Послуги, наданих Виконавцем, або самостійно сформованих в електронному вигляді за допомогою «Системи управління ринком» (далі - СУР), або отриманих за допомогою сервісу електронного документообігу (далі - Сервіс) (автоматизована система, яка забезпечує функціонування електронного документообігу), з використанням у порядку, визначеному законодавством, електронного підпису тієї особи, уповноваженої на підписання документів в електронному вигляді.

Під час перевірки проаналізовано надані АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» первинні документи щодо розрахунків за договором про надання послуг з передачі електричної енергії, а саме акти приймання-передачі послуги, акти коригування до актів приймання-передачі послуги, рахунки за послуги з передачі електричної енергії та платіжні інструкції на оплату послуги з передачі електричної енергії, та встановлено, що протягом **січня – листопада 2023 року** (станом на 28.11.2023) Товариством отримано послуги з передачі електричної енергії на загальну суму **154 415,76 тис. грн (з ПДВ)**. Товариством за період з січня по листопад 2023 року (станом на 28.11.2023) здійснено оплату за отриману послугу на загальну суму **112 822,40 тис. грн (з ПДВ)**, з яких за минулі періоди 15 569,40 тис. грн (з ПДВ) (станом на 28.11.2023) .

Відповідно до даних бухгалтерського обліку Ліцензіата станом на 28.11.2023 обліковується **заборгованість** АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» перед НЕК «УКРЕНЕРГО» за послугу передачі електричної енергії у розмірі **62 174,23 тис. грн (з ПДВ)**.

АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» **не здійснювало з січня 2023 по жовтень 2023 року часткову попередню оплату планової вартості послуги** (1-й, 2-й, 3-й, 4-й, 5-й плановий платіж) з передачі електричної енергії оператору системи передачі та **не здійснювало остаточний розрахунок за фактичний обсяг послуги з передачі електричної енергії у встановлені терміни**, які визначені умовами укладеного з НЕК «УКРЕНЕРГО» договору від 23.05.2019 № 0528-02041 про надання послуг з передачі електричної енергії.

Відповідно до листа НЕК «УКРЕНЕРГО» від 13.10.2023 № 01/52411, за оперативною інформацією станом на **05.10.2023** заборгованість АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» складає за договором про надання послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління становить **91,0 млн грн (з ПДВ)**.

Відповідно до листа НЕК «УКРЕНЕРГО» від 20.10.2023 № 01/54422 за оперативною інформацією станом на **18.10.2023** заборгованість АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» перед НЕК «УКРЕНЕРГО» складає за договором про надання послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління становить **98,7 млн грн (з ПДВ)**.

На підставі Типового договору про надання послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, що є Додатком 5 до Кодексу системи передачі між АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» та НЕК «УКРЕНЕРГО» укладено договір від 23.05.2019 № 0528-03041 про надання послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління.

Відповідно до пункту 1.2. Договору Користувач зобов'язується здійснювати оплату за послугу з диспетчерського (оперативно-технічного) управління відповідно до умов цього Договору.

Положеннями розділу 2 Договору визначено, що оплата послуг здійснюється за тарифом, який визначається Регулятором відповідно до затвердженої ним методики та оприлюднюється ОСП на своєму офіційному вебсайті <https://ua.energyl.com>. Тариф застосовується з набрання чинності постановою, якою встановлено тариф, якщо більш пізній термін не визначено такою постановою.

Обсяг наданої Послуги визначається відповідно до розділу XI Кодексу системи передачі.

Вартість Послуги за розрахунковий період визначається як добуток обсягу наданої послуги на значення тарифу, що діє у визначений розрахунковий період.

Розрахунок за надану Послугу здійснюється на умовах часткової попередньої оплати вартості Послуги за поточний розрахунковий період згідно із нижчезазначеною системою платежів і розрахунків:

до 10 числа розрахункового місяця - 35 % вартості Послуги;

до 20 числа розрахункового місяця - 35 % вартості Послуги;

до останнього банківського дня календарного місяця - 30 % вартості Послуги.

Плановий обсяг Послуги на розрахунковий період визначається на основі наданих користувачем повідомлень щодо планового обсягу передачі електричної енергії на розрахунковий період.

Пункт 2.7 Договору визначає, що Користувач здійснює розрахунок з ОСП за послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління до 15 числа місяця наступного за розрахунковим (включно), на підставі рахунків, актів надання Послуги, наданих Виконавцем, або самостійно сформованих в електронному вигляді за допомогою «Системи управління ринком» (далі - СУР), або отриманих за допомогою сервісу електронного документообігу (далі - Сервіс) (автоматизована система, яка забезпечує функціонування електронного документообігу), з використанням у порядку, визначеному законодавством, електронного підпису особи, уповноваженої на підписання документів в електронному вигляді.

Проаналізовано надані АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» первинні документи щодо розрахунків за договором з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, а саме акти приймання-передачі послуги, акти коригування до актів приймання-передачі послуги, рахунки за послуги з передачі електричної енергії та платіжні інструкції на оплату послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, та встановлено, що протягом січня – листопада 2023 року (станом на 28.11.2023) Товариством отримано послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) на загальну суму 225 402,44 тис. грн (з ПДВ). Товариством у 2023 році (станом на 28.11.2023) здійснено оплату за отриману послугу на загальну суму **147 994,69 тис. грн (з ПДВ)**, з яких за минулі періоди 18 168,80 тис. грн (з ПДВ).

Відповідно до даних бухгалтерського обліку Ліцензіата станом на 28.11.2023 обліковується **заборгованість** АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» перед НЕК «УКРЕНЕРГО» за послугу з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління у розмірі **95 584,73 тис. грн (з ПДВ)**.

АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» не здійснювало з січня 2023 по жовтень 2023 року часткову попередню оплату планової вартості (1-й, 2-й, 3-й плановий платіж) з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління оператору системи передачі та не здійснювало остаточний розрахунок за фактичний обсяг послуги з диспетчерського

(оперативно-технологічного) у встановлені терміни, які визначені умовами укладеного з НЕК «УКРЕНЕРГО» договору від 23.05.2019 № 0528-03041 про надання послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління.

АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» у своїх поясненнях, надісланих листом від 12.12.2023 №05/31148 з додатками, зазначає, що (мовою документа): «...Станом на 31.12.2022 року заборгованість АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» за послуги НЕК «УКРЕНЕРГО» становила 33 738,20 тис. грн, зокрема 15 569,40 тис. грн за послуги з передачі та 18 168,80 тис. грн за послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління. Виникнення такої заборгованості відбулося по причині стрімкого зростання дефіциту фінансових ресурсів Товариства, деталізовані причини виникнення якого зазначались під час проведення перевірки діяльності Товариства за 2021-2022 роки. Проте, не зважаючи на складні фінансові умови діяльності, Товариство забезпечило припинення існування заборгованості перед НЕК «УКРЕНЕРГО» за 2022 рік, шляхом сплати заборгованості за послуги з передачі електричної енергії 27.02.2023 року, а за послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління 07.03.2023 року.

Щодо розрахунків за послуги НЕК «УКРЕНЕРГО» за 2023 рік варто зазначити наступне. Постановою НКРЕКП від 21.12.2022 року №1797 «Про встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» із застосуванням стимулюючого регулювання» було встановлено тарифи АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» на послуги з розподілу електричної енергії на період з 01.01.2023 року по 31.03.2023 року (включно) на рівні 271,70 грн./МВт*год. (без ПДВ) для першого класу напруги та 1432,11 грн./МВт*год. (без ПДВ) для другого класу напруги. **Зазначені рівні тарифів вже на етапі їх встановлення були «дефіцитними» для Товариства, тобто нижчими ніж середньозважене їх значення для 2023 року, яке б забезпечило виконання структури тарифу.**

В подальшому, постановами НКРЕКП від 30.03.2023 року №569, від 27.04.2023 року № 771, від 23.05.2023 року №914, від 28.06.2023 року №1134 та від 21.07.2023 року №1351 **переглядався лише термін дії встановленого з 01.01.2023 року тарифу для АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» без перегляду його рівня, при цьому для більшості ОСР України тарифи були переглянуті з 01.06.2023 року із одночасним їх затвердженням на період з 01.07.2023 року по 31.12.2023 року.**

Зазначений підхід призвів до того, що у 2023 році загальний дефіцит затвердженої НКРЕКП на 2023 рік структури тарифу становить 15,21%, що у грошовому виразі складає 501 122 тис. грн. З урахуванням фактичного зменшення обсягів розподілу, наводимо інформацію у вигляді таблиці щодо фактично діючих рівнів тарифів НЕК «УКРЕНЕРГО» у 2023 році та їх рівнів, що фактично відшкодовані Товариству тарифом на послуги з розподілу за 10 місяців 2023 року.

Вид послуги	Фактично встановлений тариф НЕК «УКРЕНЕРГО» на 2023 рік, грн/МВт*год. без ПДВ (постанови НКРЕКП від 21.12.2022 року №1788 та від 21.12.2022 року №1789):		Тарифи на послуги НЕК «УКРЕНЕРГО» фактично відшкодовані структурою витрат тарифу на послуги з розподілу для АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» за 10 місяців 2023 року, грн/МВт*год. без ПДВ
	фактичні тарифи по періодам дії	середньозважений тариф на 2023 рік	
Передача	з 01.01.2023 - 380,28 з 01.04.2023 - 430,25 з 01.07.2023 - 485,10	445,18	365,89
Диспетчеризація	з 01.01.2023 - 68,28 з 01.04.2023 - 80,87 з 01.07.2023 - 95,54	85,06	69,91

За 10 місяців 2023 року АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» сплатило за послуги НЕК «УКРЕНЕРГО», нараховані за 2023 рік 178 889,43 тис. грн з ПДВ, при цьому вже у листопаді та грудні 2023 року Товариством додатково було сплачено 46 642 тис. грн з ПДВ.

При цьому заборгованість АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» перед НЕК «УКРЕНЕРГО» за послуги з передачі електричної енергії та з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління за 10 місяців 2023 року становить 160 396 тис.грн. з ПДВ (а станом на 28.11.2023 року рівень такої заборгованості становить 157 759 тис.грн. з ПДВ), що пов'язано із наступними факторами:

1. Дефіцитом коштів, який обумовлено затвердженням тарифом на розподіл, для сплати нарахованих НЕК «УКРЕНЕРГО» послуг з передачі електричної енергії та з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, який за 10 місяців 2023 року становив 50 589,15 тис.грн. з ПДВ (а за 11 місяців 2023 року такий дефіцит становив 63 266,22 тис.грн. з ПДВ), який зумовлено наступним:

- за 10 місяців 2023 року НЕК «УКРЕНЕРГО» фактично нарахувало Товариству за послуги 339 285,04 тис.грн. з ПДВ, зокрема:

1. за послугу з передачі електричної енергії 137 271,07 тис.грн. з ПДВ;
2. за послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління 202 013,96 тис.грн. з ПДВ.

- за 10 місяців 2023 року фактично відшкодовано тарифом на послуги з розподілу електричної енергії лише 288 695,89 тис.грн. з ПДВ (розрахунок наведено у Додатку №1 до даного листа), зокрема:

1. за послугу з передачі електричної енергії 116 852,52 тис.грн. з ПДВ;
2. за послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління 171 843,37 тис.грн. з ПДВ.

2. Дефіцитом коштів для сплати послуг НЕК «УКРЕНЕРГО», який обумовлений дефіцитом фінансових ресурсів Товариства за 10 місяців 2023 року та становить 109 806,46 тис.грн. з ПДВ (91 505,38 тис.грн. без ПДВ) (заборгованість АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» перед НЕК «УКРЕНЕРГО» за 10 місяців 2023 року 160 395,61 тис.грн. з ПДВ – фактичний дефіцит коштів, який обумовлено затвердженням тарифом за 10 місяців 2023 року для сплати нарахованих НЕК «УКРЕНЕРГО» послуг 50 589,15 тис.грн. з ПДВ).

Наведемо зазначену інформацію щодо стану розрахунків з НЕК «УКРЕНЕРГО» у табличному вигляді:

№	Показник	Значення, тис.грн. з ПДВ
1	Заборгованість АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» перед НЕК «УКРЕНЕРГО» за 10 місяців 2023 року, в т.ч.:	<u>160 395,61</u>
	- за послуги з передачі	53 777,42
	- за послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління	106 618,19
що пов'язано із наступними факторами:		
2= 2.1-2.2	Фактичним дефіцитом коштів, який обумовлено затвердженням тарифом за 10 місяців 2023 року для сплати нарахованих НЕК «УКРЕНЕРГО» послуг, в т.ч.:	<u>50 589,15</u>
	- за послуги з передачі	20 418,55
	- за послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління	30 170,59
який обумовлено наступним:		
2.1	нарахування НЕК «УКРЕНЕРГО» по фактично діючим тарифам за 10 місяців 2023 року, в т.ч.:	339 285,04
	- за послуги з передачі	137 271,07
	- за послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління	202 013,96
2.2	фактично відшкодовано тарифом на послугу з розподілу електричної енергії за 10 місяців 2023 року, в т.ч.:	288 695,89
	- за послуги з передачі	116 852,52

	- за послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління	171 843,37
3=1-2	Дефіцитом коштів для сплати послуг НЕК «УКРЕНЕРГО», який обумовлений дефіцитом фінансових ресурсів Товариства за 10 місяців 2023 року, в т.ч.:	<u>109 806,46</u>
	- за послуги з передачі	33 358,87
	- за послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління	76 447,59

Зазначений рівень дефіциту коштів для сплати послуг НЕК «УКРЕНЕРГО» за 10 місяців 2023 року пояснюється наявністю значного рівня дефіциту фінансових ресурсів Товариства на рівні 246 163 тис.грн. без ПДВ, який обумовлений:

«+» 188 901 тис.грн. - сума обгрунтованого перефінансування пріоритетних напрямків операційних витрат;

«-» 117 995 тис.грн. – «вільна» частина прибутку за 10 місяців 2023 року, направлена на покриття дефіциту коштів для фінансування пріоритетних операційних витрат;

«+» 191 359 тис.грн. - рівень дебіторської заборгованості за послуги з розподілу електричної енергії, щодо якої Товариство позбавлене можливості здійснювати заходи щодо її погашення.»...

... «У доповнення до усього вищезазначеного, у підтвердження неможливості виконання Товариством зобов'язань зі сплати послуг НЕК «УКРЕНЕРГО» за договорами про надання послуг з передачі електричної енергії та послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління необхідно зазначити, що дані обставини підтверджено **Висновком РІВНЕНСЬКОЇ ТОРГОВО-ПРОМИСЛОВОЇ ПАЛАТИ про форс-мажорні обставини (обставин непереборної сили) від 06.11.2023р. №56.01/584 (висновок додається до даного листа у Додатку №4), яким було підтверджено факт настання форс-мажорних обставини (обставин непереборної сили) в період з 01.04.2023 року, і які тривають і нині, що призводить до неможливості в повному обсязі виконувати зобов'язання по договорам з НЕК «УКРЕНЕРГО».**

Слід зазначити, що у відповідності до умов п. 10.1. Договору про надання послуг з передачі електричної енергії **термін виконання зобов'язань** за цим Договором у разі форс-мажорних обставин **відкладається на строк дії таких обставин** (АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» повідомляло НЕК «УКРЕНЕРГО» про настання форс-мажорних обставин листами від 10.11.2023 року №05/27601 – Додаток №5 до даного листа та від 10.11.2023 року №05/27602 – Додаток №6 до даного листа). Тобто не зважаючи на наявність законної підстави для не проведення оплат, Товариство, розуміючи проблематику діяльності енергетики України, все ж таки частково проводило оплати за послуги, що надаються НЕК «Укренаерго», а тому відповідно не порушило договірні зобов'язання із НЕК «Укренаерго», а діяло виключно в рамках діючих договорів.

Додатково зазначаємо, що АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО», з метою врегулювання питання наявної заборгованості, листом від 01.12.2023 року №05/29945 (Додаток №7 до даного листа) звернулось до НЕК «УКРЕНЕРГО» із пропозицією, щодо фіксування рівня наявної заборгованості за надані послуги та її погашення шляхом оформлення відстрочення погашення існуючих зобов'язань на умовах, які будуть прийнятними для НЕК «УКРЕНЕРГО», починаючи з відшкодування Товариству дефіциту грошових коштів за 2023 рік, спричиненого невідповідністю структури тарифу фактично встановленим тарифам (після проведення НКРЕКП перевірки діяльності Товариства у березні 2024 року та включення такого недоотриманого доходу у структуру тарифу 2024 року). При цьому АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» зазначило власне зобов'язання здійснювати оплату поточних нарахувань за послуги НЕК «УКРЕНЕРГО» в межах наявності грошових коштів.

У відповідь на пропозицію Товариства, НЕК «УКРЕНЕРГО», листом від 06.12.2023 року №01/66987 (Додаток №8 до даного листа) повідомив про відмову від запропонованої пропозиції врегулювання існуючої заборгованості, мотивуючи це неможливістю зміни умов типових договорів.

Разом з тим, АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» листами від 11.12.2023 року №05/31022 (Додаток №9 до даного листа) та від 11.12.2023 року №05/31023 (Додаток №10 до даного листа) додатково звернулось до НЕК «УКРЕНЕРГО» та НКРЕКП відповідно, з тим, що пунктом 11.1

типових форм договорів про надання послуг з передачі електричної енергії та про надання послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління зазначено:

*«11.1. Усі суперечки та розбіжності, що виникають з цього Договору або у зв'язку з ним, у тому числі що стосуються його укладення, дії, **виконання**, змін, доповнень, припинення, Сторони вирішують шляхом переговорів, якщо інше не передбачено цим Договором.»*

На думку АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО», дана норма договорів, що передбачена їх типовою формою, дозволяє Сторонам здійснювати заходи, спрямовані на виконання вищевказаних договорів, особливо у частині погашення існуючої заборгованості, у випадку досягнення Сторонами домовленості із зазначеного питання. Врегулювання заборгованості із застосуванням такого підходу може відбуватися шляхом реструктуризації існуючої заборгованості, що може бути оформлено окремим правочином між Сторонами, що тим більше не може бути розцінено, як зміна умов типових договорів.

З огляду на вказане, вищезазначеним листом АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» звернулось до НКРЕКП із проханням надати роз'яснення щодо можливих шляхів договірної врегулювання (відтермінуванням сплати) існуючої заборгованості по договорам та повторно обґрунтовано запропонувало НЕК «УКРЕНЕРГО» розглянути можливість врегулювання існуючої заборгованості між підприємствами.

Нагальна необхідність узгодження сторонами можливих шляхів договірної врегулювання (відтермінуванням сплати) існуючої заборгованості по договорам на послуги НЕК «УКРЕНЕРГО» вмотивована ще й тим, що постановою НКРЕКП від 09.12.2023 року №2328 Товариству знову було встановлено дефіцитні тарифи на послуги з розподілу електричної енергії та лише на перший квартал 2024 року. У випадку відсутності перегляду такого рівня тарифу протягом 2024 року (що і відбулося у 2023 році), загальний дефіцит затверджені НКРЕКП на 2024 рік структури тарифу становитиме 13,68%, що у грошовому виразі складе 494 976 тис.грн.. Зазначене призведе до подальшої фактичної неможливості забезпечувати необхідний рівень розрахунків за надані НЕК «УКРЕНЕРГО» послуги у 2024 році. Рішення щодо реструктуризації наявної заборгованості, шляхом відтермінування її погашення до моменту відшкодування Товариству дефіциту грошових коштів за 2023 рік, спричиненого невідповідністю структури тарифу фактично встановленим тарифам (після проведення НКРЕКП перевірки діяльності Товариства у березні 2024 року та включення такого недоотриманого доходу у структуру тарифу 2024 року) дозволить значним чином стабілізувати ситуацію та покращити стан взаєморозрахунків.

Отже все вищенаведене свідчить про те, що виникнення заборгованості АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» перед НЕК «УКРЕНЕРГО» відбулося не з вини Товариства, а як наслідок обставин, зазначених у даному листі, на які Товариство впливу не мало. Натомість АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО», всупереч обставинам, здійснило всі дієві заходи, направлені на забезпечення повних розрахунків за вказані послуги, направляючи всі доступні кошти, по мірі їх надходження, на взаєморозрахунки з НЕК «УКРЕНЕРГО».

Департамент ліцензійного контролю зазначає, що НКРЕКП листом від 26.04.2022 № 3048/13.3/7-22 звернулась до Торгово-промислової палати України (далі – ТПП України) щодо надання роз'яснення з питань: який порядок доведення суб'єктом господарювання факту неможливості належного виконання зобов'язань внаслідок дії введеного в Україні воєнного стану; чи вважається лист ТПП України від 28.02.2022 № 2024/02.0-7.1 підставою для недотримання та невиконання суб'єктами господарювання у сферах енергетики та комунальних послуг під час дії воєнного стану в Україні гарантованих стандартів якості надання послуг; чи потребує додаткового доведення неможливість дотримання та виконання суб'єктами господарювання у сферах енергетики та комунальних послуг гарантованих стандартів через введений в Україні воєнний стан.

На зазначений лист НКРЕКП ТПП України листом від 12.05.2022 № 580/05-5 поінформувала (мовою документа): *«Засвідчення форс-мажорних обставин (обставини непереборної сили) Торгово-промисловою палатою України є однією з її функцій, передбачених Статутом ТПП України та Законом України № 671/97-ВР.*

Засвідчення форс-мажорних обставин (обставини непереборної сили) є послугою в розумінні Цивільного кодексу України (господарською операцією в розумінні Господарського кодексу України), яку Торгово-промислова палата України надає для фізичних та юридичних осіб.

Однак, важливо розуміти, що сам по собі факт існування форс-мажорної обставини (обставини непереборної сили) не звільняє автоматично від відповідальності за невиконання зобов'язань передбачених умовами договору (контракту, угоди тощо), обов'язків згідно із законодавчими та іншими нормативними актами.

Відповідно до ст. 617 Цивільного кодексу України особа, яка порушила зобов'язання, звільняється від відповідальності за порушення зобов'язання, якщо вона доведе, що це порушення сталося **внаслідок випадку або непереборної сили.**

Не вважається випадком, зокрема, недодержання своїх обов'язків контрагентом боржника, відсутність на ринку товарів, потрібних для виконання зобов'язання, **відсутність у боржника необхідних коштів.**

Відповідно до ст. 218 Господарського кодексу України, підставою господарсько-правової відповідальності учасника господарських відносин є вчинене ним правопорушення у сфері господарювання.

Учасник господарських відносин відповідає за невиконання або неналежне виконання господарського зобов'язання чи порушення правил здійснення господарської діяльності, якщо не доведе, що ним вжито усіх залежних від нього заходів для недопущення господарського правопорушення. У разі якщо інше не передбачено законом або договором, суб'єкт господарювання за порушення господарського зобов'язання несе господарсько-правову відповідальність, якщо не доведе, що належне виконання зобов'язання виявилось неможливим **внаслідок дії непереборної сили,** тобто надзвичайних і невідворотних обставин за даних умов здійснення господарської діяльності. **Не вважаються такими обставинами,** зокрема, порушення зобов'язань контрагентами правопорушника, відсутність на ринку потрібних для виконання зобов'язання товарів, **відсутність у боржника необхідних коштів.**

Тому, посилання на форс-мажорні обставини (обставини непереборної сили) та наявність Сертифіката не звільняє від виконання зобов'язання, а звільняє від відповідальності за невиконання зобов'язання.

Слід звернути увагу, що Сертифікат форс-мажорні обставини (обставин непереборної сили) не є актом державного органу, який спричиняє виникнення, зміну чи припинення прав та обов'язків у будь-якої сторони. У разі судового процесу такий документ буде додатковою гарантією. Сертифікат, передусім, може бути використаний як доказ у суді. Однак, це такий же доказ, як і всі інші докази, який не має для суду наперед визначеної сили.

Розуміючи актуальність даного питання, вважаємо за доцільне зазначити основний механізм засвідчення форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) відповідно до діючого законодавства України.

Підставою для засвідчення форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) є наявність однієї або більше обставин, зазначених у ст. 14 -1 Закону України «Про торгово-промислові палати в Україні», а також визначених сторонами за договором, контрактом, угодою, типовим договором, законодавчими, відомчими та/чи іншими нормативними актами, які вплинули на зобов'язання таким чином, що унеможливили його виконання у передбачений термін.

Порядок засвідчення форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) встановлюється Регламентом засвідчення Торгово-промисловою палатою України та регіональними торгово-промисловими палатами форс-мажорних обставин, який затверджено Рішенням Президії ТПП України від 18 грудня 2014 року за № 44(5), із змінами та доповненнями (далі - Регламент).

Відповідно до Регламенту, форс-мажорні обставини (обставини непереборної сили) засвідчуються за зверненням суб'єктів господарської діяльності та фізичних осіб по кожному окремому договору, окремим податковим та/чи іншим зобов'язанням/обов'язком, виконання яких настало згідно з умовами договору, контракту, угоди, законодавчих чи інших нормативних актів і виконання яких стало неможливим через наявність зазначених обставин.

При цьому, тягар доказування настання форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) покладений на заявника.

Надані заявником документи для засвідчення форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) мають свідчити про: надзвичайність таких обставин; непередбачуваність обставин; невідворотність; причинно-наслідковий зв'язок між обставиною/подією і неможливістю виконання заявником своїх конкретних зобов'язань.

Заява про засвідчення форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) за встановленою формою (відповідно Додаток №№ 1,2,3,4 до Регламенту) (<http://www.ucci.org.ua/>) подається за підписом керівника підприємства, організації та з відбитком печатки підприємства, або за його дорученням - довіреною особою. Заява фізичної особи подається за її підписом особисто або за її дорученням - довіреною особою. До кожної заяви додається окремий комплект документів.

У заяві, зокрема, зазначається, які саме зобов'язання за договором, контрактом, угодою та/або законом, нормативним актом не можуть бути виконані у встановлений термін внаслідок настання форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили), форс-мажорні обставини (обставини непереборної сили) з посиланням і наданням доказів таких обставин, початок їх виникнення і термін дії, які на думку Заявника унеможливили виконання цих зобов'язань у встановлений договором, контрактом, угодою та/або законом, нормативним актом термін та інші відповідні відомості.

Однак, враховуючи надзвичайно важку ситуацію з якою зіткнулась наша країна з початку офіційної військової агресії Російської Федерації проти України, що стало підставою введення воєнного стану із 05 години 30 хвилин 24 лютого 2022 року, відповідно до Указу Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», ТПП України прийняла рішення спростити процедуру засвідчення форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили).

Враховуючи це, з метою позбавлення обов'язкового звернення до ТПП України та уповноважених нею регіональних ТПП та підготовки пакету документів в період дії введеного воєнного стану, на сайті ТПП України <https://ucci.org.ua> розміщено з 28.02.2022 року загальний офіційний лист ТПП України щодо засвідчення форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили), що надає можливість за необхідністю роздруковувати відповідне підтвердження всім кого це стосується.

Даний лист, особа, яка порушує свої зобов'язання, у зв'язку із обставинами пов'язаними із військовою агресією Російської Федерації проти України, в період дії введеного воєнного стану, має право долучати до свого повідомлення про форс-мажорні обставини, які унеможливили виконання зобов'язань за умовами договору, контракту, угоди, законодавчих чи інших нормативних актів у встановлений термін для можливості обґрунтованого перенесення строків виконання зобов'язань та вирішення спірних питань мирним шляхом.

При цьому, у разі необхідності, **сторона, яка порушила свої зобов'язання в період дії форс-мажорних обставин**, також має право звертатися до ТПП України та уповноважених нею регіональних ТПП за отриманням відповідного Сертифіката дотримуючись порядку встановленого Регламентом **за кожним зобов'язанням окремо.**».

Отже, Департамент ліцензійного контролю зазначає, що ТПП України листом від 12.05.2022 № 580/05-5 поінформувала НКРЕКП, що сам по собі факт існування форс-мажорної обставини (обставини непереборної сили) **не звільняє** автоматично від відповідальності за невиконання зобов'язань передбачених умовами договору (контракту, угоди тощо), обов'язків згідно із законодавчими та іншими нормативними актами.

Відповідно до ст. 617 Цивільного кодексу України особа, яка порушила зобов'язання, звільняється від відповідальності за порушення зобов'язання, якщо вона доведе, що це порушення сталося **внаслідок випадку або непереборної сили.**

Не вважається випадком, зокрема, відсутність у боржника необхідних коштів.

У разі якщо інше не передбачено законом або договором, суб'єкт господарювання за порушення господарського зобов'язання несе господарсько-правову відповідальність, якщо не доведе, що належне виконання зобов'язання виявилось неможливим внаслідок **дії непереборної сили**, тобто надзвичайних і невідворотних обставин за даних умов здійснення господарської діяльності.

Не вважається такими обставинами, зокрема, відсутність у боржника необхідних коштів.

Ураховуючи викладене, Письмові пояснення Ліцензіата та згідно з Порядком (методикою) визначення розміру штрафів Департамент ліцензійного контролю пропонує накласти штраф у розмірі 112 659 (сто дванадцять тисяч шістсот п'ятдесят дев'ять) гривень згідно розрахунку:

Фінальний розмір штрафу відповідно до акту перевірки	6 627 неоподаткованих мінімумів доходів громадян (далі – НМДГ)	112 659 грн
---	---	--------------------

№ Порушення	Тип порушення	Фінальний розмір штрафу, НМДГ	Фінальний розмір штрафу, грн	Максимально допустимий за законодавством розмір штрафу	Початковий розмір штрафу	Коригування розміру штрафу на тривалість порушення	Коригування розміру штрафу на пом'якшуючі обставини	Коригування розміру штрафу на обтяжуючі обставини	Коригування розміру штрафу у разі його неспівмірності вчиненом у порушенню	Коригування розміру штрафу для стримування ліцензіата від вчинення порушення у майбутньому	Індивідуальне пом'якшення штрафу	Округлення
1	порушення щодо тарифів/цін/плати за послуги; цільовим використанням коштів, передбачених в тарифі	6 627,00	112 659,00	1 700 000,00	166 600,00	21 158,20	(75 103,28)	-	-	-	-	4,08

Щодо порушення № 1:

¹ відповідно до пункту 2.2.4 глави 2 розділу II Порядку (методики) визначення розміру штрафів розраховано початковий розмір штрафу на основі оцінки серйозності та характеру порушення:

максимально допустимий за законодавством розмір штрафу	грн	1 700 000,00
відсоток серйозності порушення	%	7%
коефіцієнт завданої шкоди або додаткової вигоди		1,40
Початковий розмір штрафу	грн	166 600,00

² відповідно до пункту 2.3.2 глави 2.3 розділу 2 Порядку (методики) визначення розміру штрафів застосовано коригування початкового розміру штрафу, розрахованого відповідно до пункту 2.3.1 глави 2.3 цього розділу, тривалості порушення (127 днів):

коефіцієнт коригування розміру штрафу на тривалість порушення		1,13
---	--	------

³ відповідно до підпунктів 1 та 3 пункту 2.4.6 глави 2.4 розділу 2 Порядку (методики) визначення розміру штрафів застосовано коригування початкового розміру штрафу, розрахованого відповідно до пункту 2.3.1 глави 2.3 цього розділу, на пом'якшуючі обставини вчиненого порушення, а саме поведінка правопорушника, спрямована на зменшення негативних наслідків порушення (коригуючий відсоток 30 %) та сприяння виявленню порушення НКРЕКП (коригуючий відсоток 10%), ураховуючи, що АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО», всупереч обставинам, здійснило всі дієві заходи, направлені на забезпечення повних розрахунків за вказані послуги, направляючи всі доступні кошти, по мірі їх надходження, на взаєморозрахунки з НЕК «УКРЕНЕРГО».

З огляду на зазначене, пропонуємо прийняти:

1) постанову, якою:

Накласти штраф у розмірі 112 659 (сто дванадцять тисяч шістсот п'ятдесят дев'ять) гривень на АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 22048622) щодо порушення Ліцензійних умов з розподілу електричної енергії.

2) розпорядження про усунення порушень, відповідно до якого:

Зобов'язати АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 22048622) **у строк до 01 квітня 2024 року** повідомити НКРЕКП та Сектор НКРЕКП у Житомирській області, з наданням належним чином завірених копій підтвердних документів, про безумовне виконання умов договору про надання послуг з передачі електричної енергії від 23 травня 2019 року № 0528-02041, укладеного з ПРИВАТНИМ АКЦІОНЕРНИМ ТОВАРИСТВОМ «НАЦІОНАЛЬНА ЕНЕРГЕТИЧНА КОМПАНІЯ «УКРЕНЕРГО» (далі – НЕК «УКРЕНЕРГО»), та договору про надання послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління від 23 травня 2019 року № 0528-03041, укладеного з НЕК «УКРЕНЕРГО», шляхом забезпечення розрахунків станом на 31 жовтня 2023 року у повному обсязі.

**Директор Департаменту
ліцензійного контролю**

Ярослав ЗЕЛЕНІЮК

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

№ _____

Київ

Про накладення штрафу на АТ
«ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» за
порушення Ліцензійних умов з
розподілу електричної енергії

Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, у результаті розгляду __ грудня 2023 року на засіданні, яке проводилось у формі відкритого слухання, Акта позапланової виїзної перевірки від 07 грудня 2023 року № 515, проведеної відповідно до постанови НКРЕКП від 01 листопада 2023 року № 2040 «Про проведення позапланової виїзної перевірки АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» та на підставі посвідчення на проведення позапланової виїзної перевірки від 22 листопада 2023 року № 582, встановлено, що АКЦІОНЕРНИМ ТОВАРИСТВОМ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 22048622) порушено пункт 2.2 Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з розподілу електричної енергії, затверджених постановою НКРЕКП від 27 грудня 2017 року № 1470 (далі – Ліцензійні умови з розподілу електричної енергії), а саме:

підпункт 13 у частині виконання умов укладених договорів, які є обов'язковими для здійснення діяльності на ринку електричної енергії,

підпункт 60 у частині своєчасної та в повному обсязі сплати за послуги, що надаються на ринку електричної енергії.

Відповідно до статей 17, 19 та 22 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики

та комунальних послуг», статті 77 Закону України «Про ринок електричної енергії» та Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг затвердженого постановою НКРЕКП від 29 вересня 2023 року № 1800, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

Накласти штраф у розмірі 112 659 (сто дванадцять тисяч шістсот п'ятдесят дев'ять) гривень на АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 22048622) за порушення пункту 2.2 Ліцензійних умов з розподілу електричної енергії, а саме:

підпункту 13 у частині виконання умов укладених договорів, які є обов'язковими для здійснення діяльності на ринку електричної енергії,

підпункту 60 у частині своєчасної та в повному обсязі сплати за послуги, що надаються на ринку електричної енергії.

Зазначена сума штрафу має бути сплачена до Державного бюджету України у 30-денний строк з дня одержання копії рішення про накладення штрафу (код бюджетної класифікації 21081100 «Адміністративні штрафи та інші санкції»).

Голова НКРЕКП

Костянтин УЩАПОВСЬКИЙ

МП

Копію постанови про накладення штрафу надіслано (отримав)

_____ (дата надіслання, посада, прізвище, ім'я, по батькові особи, яка отримала копію постанови)

«__» _____ 20__ року

_____ (підпис)

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

№ _____

Київ

Про усунення порушень АТ
«ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО»

Відповідно до пункту 4 частини другої статті 3, частини п'ятої статті 14, пункту 5 частини четвертої статті 19 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», згідно з Актом позапланової виїзної перевірки від 07 грудня 2023 року № 515, проведеної на підставі постанови НКРЕКП від 01 листопада 2023 року № 2040 «Про проведення позапланової виїзної перевірки АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО», Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ВИРІШИЛА:

Зобов'язати АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 22048622) усунути порушення пункту 2.2 Ліцензійних умов провадження господарської діяльності розподілу електричної енергії, затверджених постановою НКРЕКП від 27 грудня 2017 року № 1470, а саме:

підпункту 13 у частині обов'язку ліцензіата виконувати умови укладених договорів, які є обов'язковими для здійснення діяльності на ринку електричної енергії,

підпункту 60 у частині обов'язку ліцензіата своєчасно та в повному обсязі сплачувати за послуги, що надаються на ринку електричної енергії,

для чого у строк до 01 квітня 2024 року повідомити НКРЕКП та Сектор НКРЕКП у Житомирській області, з наданням належним чином завірених копій

підтвердних документів, про безумовне виконання умов договору про надання послуг з передачі електричної енергії від 23 травня 2019 року № 0528-02041, укладеного з ПРИВАТНИМ АКЦІОНЕРНИМ ТОВАРИСТВОМ «НАЦІОНАЛЬНА ЕНЕРГЕТИЧНА КОМПАНІЯ «УКРЕНЕРГО» (далі – НЕК «УКРЕНЕРГО»), та договору про надання послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління від 23 травня 2019 року № 0528-03041, укладеного з НЕК «УКРЕНЕРГО», шляхом забезпечення розрахунків станом на 31 жовтня 2023 року у повному обсязі.

Голова НКРЕКП

Костянтин УЩАПОВСЬКИЙ

Обґрунтування
до проєкту постанови НКРЕКП
«Про накладення штрафу АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» щодо порушення Ліцензійних умов з розподілу електричної енергії» та проєкту розпорядження НКРЕКП «Про усунення порушень АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО»

Відповідно до постанови НКРЕКП від 01 листопада 2023 року № 2040 «Про проведення позапланової виїзної перевірки АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО», на підставі посвідчення на проведення позапланової виїзної перевірки від 22 листопада 2023 року № 582, НКРЕКП здійснено позапланову виїзну перевірку дотримання АКЦІОНЕРНИМ ТОВАРИСТВОМ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 22048622) (далі – АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО», Товариство) вимог нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії, та Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з розподілу електричної енергії, затверджених постановою НКРЕКП від 27 грудня 2017 року № 1470 (далі – Ліцензійні умови з розподілу електричної енергії), за період діяльності з 01 січня 2023 року по 28 листопада 2023 року, за результатами якої складено Акт позапланової виїзної перевірки від 07 грудня 2023 року № 515 (далі – Акт № 515).

АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО», листом від 12.12.2023 №05/31148 з додатками, надало до НКРЕКП письмові пояснення до Акта № 515, які опрацьовано НКРЕКП.

Так, Актом № 515 встановлено та зафіксовано наступне:

№ п/п	Виявлене порушення	Суть порушення
1	<p>підпункту 13 пункту 2.2 Ліцензійних умов з розподілу електричної енергії</p> <p>підпункту 60 пункту 2.2 Ліцензійних умов з розподілу електричної енергії</p> <p>пункту 5.2 Типового договору про надання послуг з передачі електричної енергії, що є додатком 6 до Кодексу системи передачі, затвердженого постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 року № 309 (далі - Кодекс системи передачі)</p> <p>підпункту 3 пункту 8.3 Типового договору про надання послуг з передачі електричної енергії, що є додатком 6 до Кодексу системи передачі</p> <p>пункту 2.5 Типового договору про надання послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, що є додатком 5 до Кодексу системи передачі</p>	<p>в частині обов'язку ліцензіата виконувати умови укладених договорів, які є обов'язковими для здійснення діяльності на ринку електричної енергії;</p> <p>в частині обов'язку ліцензіата своєчасно та в повному обсязі сплачувати за послуги, що надаються на ринку електричної енергії;</p> <p>в частині обов'язку користувача здійснювати поетапну попередню оплату планової вартості послуги ОСП відповідно до встановленого алгоритму;</p> <p>яким встановлено обов'язок Користувача здійснювати вчасно та у повному обсязі оплату за Послугу на умовах, визначених цим Договором;</p> <p>яким визначено обов'язок користувача здійснювати розрахунок за надану Послугу на умовах часткової попередньої оплати вартості Послуги за поточний розрахунковий період згідно із визначеною договором системою розрахунків;</p>

НКРЕКП
№2455-14.1.4/23 від 21.12.2023
КЕП: Зеленюк Я. М.
3FAA9288358EC0030400000E5901E00C621B600

<p>підпункту 3.2.1 пункту 3.2 Типового договору про надання послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, що є додатком 5 до Кодексу системи передачі</p>	<p>яким визначено обов'язок користувача своєчасно та в повному обсязі здійснювати розрахунки за цим Договором.</p>
---	--

Відповідно до листа НЕК «УКРЕНЕРГО» від 13.10.2023 № 01/52411, за оперативною інформацією станом на **05.10.2023** заборгованість АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» складає за договором про надання послуг з передачі електричної енергії становить **47,2 млн грн (з ПДВ)**.

На підставі Типового договору про надання послуг з передачі електричної енергії, що є Додатком 6 до Кодексу системи передачі між АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» та НЕК «УКРЕНЕРГО» укладено договір від 23.05.2019 № 0528-02041 про надання послуг з передачі електричної енергії.

Відповідно до пункту 5.1 Типового договору про надання послуг з передачі електричної енергії (далі – Типовий договір), що є додатком 6 до Кодексу системи передачі, розрахунковим періодом за цим договором є 1 календарний місяць.

Пунктом 5.2 Типового договору визначено, що Користувач здійснює поетапну попередню оплату планової вартості Послуги ОСП таким чином:

1 платіж - до 17:00 другого банківського дня розрахункового місяця у розмірі 1/5 від планової вартості Послуги, визначеної згідно з розділом 3 цього Договору. Подальша оплата здійснюється шляхом сплати 1/5 від планової вартості Послуги, яка визначена згідно з розділом 3 цього Договору, відповідно до такого алгоритму:

2 платіж - до 10 числа розрахункового місяця;

3 платіж - до 15 числа розрахункового місяця;

4 платіж - до 20 числа розрахункового місяця;

5 платіж - до 25 числа розрахункового місяця.

Пунктом 5.5 Типового договору визначено, що Користувач здійснює розрахунок за фактичний обсяг Послуги до 15 числа місяця наступного за розрахунковим (включно), на підставі рахунків, актів надання Послуги, наданих Виконавцем, або самостійно сформованих в електронному вигляді за допомогою «Системи управління ринком» (далі - СУР), або отриманих за допомогою сервісу електронного документообігу (далі - Сервіс) (автоматизована система, яка забезпечує функціонування електронного документообігу), з використанням у порядку, визначеному законодавством, електронного підпису тієї особи, уповноваженої на підписання документів в електронному вигляді.

Під час перевірки проаналізовано надані АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» первинні документи щодо розрахунків за договором про надання послуг з передачі електричної енергії, а саме акти приймання-передачі послуги, акти коригування до актів приймання-передачі послуги, рахунки за послуги з передачі електричної енергії та платіжні інструкції на оплату послуги з передачі електричної енергії, та встановлено, що протягом **січня – листопада 2023 року** (станом на 28.11.2023) Товариством отримано послуги з передачі електричної енергії на загальну суму **154 415,76 тис. грн (з ПДВ)**. Товариством за період з січня по листопад 2023 року (станом на 28.11.2023) здійснено оплату за отриману послугу на загальну суму **112 822,40 тис. грн (з ПДВ)**, з яких за минулі періоди 15 569,40 тис. грн (з ПДВ) (станом на 28.11.2023) .

Відповідно до даних бухгалтерського обліку Ліцензіата станом на 28.11.2023 обліковується **заборгованість** АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» перед НЕК «УКРЕНЕРГО» за послугу передачі електричної енергії у розмірі **62 174,23 тис. грн (з ПДВ)**.

АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» **не здійснювало з січня 2023 по жовтень 2023 року часткову попередню оплату планової вартості послуги** (1-й, 2-й, 3-й, 4-й, 5-й плановий платіж) з передачі електричної енергії оператору системи передачі та **не здійснювало остаточний розрахунок за фактичний обсяг послуги з передачі електричної енергії у встановлені терміни**, які визначені умовами укладеного з НЕК «УКРЕНЕРГО» договору від 23.05.2019 № 0528-02041 про надання послуг з передачі електричної енергії.

Відповідно до листа НЕК «УКРЕНЕРГО» від 13.10.2023 № 01/52411, за оперативною інформацією **станом на 05.10.2023** заборгованість АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» складає за договором про надання послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління становить **91,0 млн грн (з ПДВ)**.

Відповідно до листа НЕК «УКРЕНЕРГО» від 20.10.2023 № 01/54422 за оперативною інформацією **станом на 18.10.2023** заборгованість АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» перед НЕК «УКРЕНЕРГО» складає за договором про надання послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління становить **98,7 млн грн (з ПДВ)**.

На підставі Типового договору про надання послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, що є Додатком 5 до Кодексу системи передачі між АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» та НЕК «УКРЕНЕРГО» укладено договір від 23.05.2019 № 0528-03041 про надання послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління.

Відповідно до пункту 1.2. Договору Користувач зобов'язується здійснювати оплату за послугу з диспетчерського (оперативно-технічного) управління відповідно до умов цього Договору.

Положеннями розділу 2 Договору визначено, що оплата послуг здійснюється за тарифом, який визначається Регулятором відповідно до затвердженої ним методики та оприлюднюється ОСП на своєму офіційному вебсайті <https://ua.energvy/>. Тариф застосовується з набрання чинності постановою, якою встановлено тариф, якщо більш пізній термін не визначено такою постановою.

Обсяг наданої Послуги визначається відповідно до розділу XI Кодексу системи передачі.

Вартість Послуги за розрахунковий період визначається як добуток обсягу наданої послуги на значення тарифу, що діє у визначений розрахунковий період.

Розрахунок за надану Послугу здійснюється на умовах часткової попередньої оплати вартості Послуги за поточний розрахунковий період згідно із нижчезазначеною системою платежів і розрахунків:

до 10 числа розрахункового місяця - 35 % вартості Послуги;

до 20 числа розрахункового місяця - 35 % вартості Послуги;

до останнього банківського дня календарного місяця - 30 % вартості Послуги.

Плановий обсяг Послуги на розрахунковий період визначається на основі наданих користувачем повідомлень щодо планового обсягу передачі електричної енергії на розрахунковий період.

Пункт 2.7 Договору визначає, що Користувач здійснює розрахунок з ОСП за послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління до 15 числа місяця наступного за розрахунковим (включно), на підставі рахунків, актів надання Послуги, наданих Виконавцем, або самостійно сформованих в електронному вигляді за допомогою «Системи управління ринком» (далі - СУР), або отриманих за допомогою сервісу електронного документообігу (далі - Сервіс) (автоматизована система, яка забезпечує функціонування електронного документообігу), з використанням у порядку, визначеному законодавством, електронного підпису особи, уповноваженої на підписання документів в електронному вигляді.

Проаналізовано надані АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» первинні документи щодо розрахунків за договором з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, а саме акти приймання-передачі послуги, акти коригування до актів приймання-передачі послуги, рахунки за послуги з передачі електричної енергії та платіжні інструкції на оплату послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, та встановлено, що протягом січня – листопада 2023 року (станом на 28.11.2023) Товариством отримано послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) на загальну суму 225 402,44 тис. грн (з ПДВ). Товариством у 2023 році (станом на 28.11.2023) здійснено оплату за отриману послугу на загальну суму **147 994,69 тис. грн (з ПДВ)**, з яких за минулі періоди 18 168,80 тис. грн (з ПДВ).

Відповідно до даних бухгалтерського обліку Ліцензіата станом на 28.11.2023 обліковується **заборгованість** АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» перед НЕК «УКРЕНЕРГО» за послугу з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління у розмірі **95 584,73 тис. грн (з ПДВ)**.

АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» **не здійснювало з січня 2023 по жовтень 2023 року часткову попередню оплату планової вартості (1-й, 2-й, 3-й плановий платіж) з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління оператору системи передачі та не здійснювало остаточний розрахунок за фактичний обсяг послуги з диспетчерського**

(оперативно-технологічного) у встановлені терміни, які визначені умовами укладеного з НЕК «УКРЕНЕРГО» договору від 23.05.2019 № 0528-03041 про надання послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління.

АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» у своїх поясненнях, надісланих листом від 12.12.2023 №05/31148 з додатками, зазначає, що (мовою документа): «...Станом на 31.12.2022 року заборгованість АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» за послуги НЕК «УКРЕНЕРГО» становила 33 738,20 тис. грн, зокрема 15 569,40 тис. грн за послуги з передачі та 18 168,80 тис. грн за послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління. Виникнення такої заборгованості відбулося по причині стрімкого зростання дефіциту фінансових ресурсів Товариства, деталізовані причини виникнення якого зазначались під час проведення перевірки діяльності Товариства за 2021-2022 роки. Проте, не зважаючи на складні фінансові умови діяльності, Товариство забезпечило припинення існування заборгованості перед НЕК «УКРЕНЕРГО» за 2022 рік, шляхом сплати заборгованості за послуги з передачі електричної енергії 27.02.2023 року, а за послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління 07.03.2023 року.

Щодо розрахунків за послуги НЕК «УКРЕНЕРГО» за 2023 рік варто зазначити наступне. Постановою НКРЕКП від 21.12.2022 року №1797 «Про встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» із застосуванням стимулюючого регулювання» було встановлено тарифи АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» на послуги з розподілу електричної енергії на період з 01.01.2023 року по 31.03.2023 року (включно) на рівні 271,70 грн./МВт*год. (без ПДВ) для першого класу напруги та 1432,11 грн./МВт*год. (без ПДВ) для другого класу напруги. **Зазначені рівні тарифів вже на етапі їх встановлення були «дефіцитними» для Товариства, тобто нижчими ніж середньозважене їх значення для 2023 року, яке б забезпечило виконання структури тарифу.**

В подальшому, постановами НКРЕКП від 30.03.2023 року №569, від 27.04.2023 року № 771, від 23.05.2023 року №914, від 28.06.2023 року №1134 та від 21.07.2023 року №1351 переглядався лише термін дії встановленого з 01.01.2023 року тарифу для АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» без перегляду його рівня, при цьому для більшості ОСР України тарифи були переглянуті з 01.06.2023 року із одночасним їх затвердженням на період з 01.07.2023 року по 31.12.2023 року.

Зазначений підхід призвів до того, що у 2023 році загальний дефіцит затвердженої НКРЕКП на 2023 рік структури тарифу становить 15,21%, що у грошовому виразі складає 501 122 тис. грн. З урахуванням фактичного зменшення обсягів розподілу, наводимо інформацію у вигляді таблиці щодо фактично діючих рівнів тарифів НЕК «УКРЕНЕРГО» у 2023 році та їх рівнів, що фактично відшкодовані Товариству тарифом на послуги з розподілу за 10 місяців 2023 року.

Вид послуги	Фактично встановлений тариф НЕК «УКРЕНЕРГО» на 2023 рік, грн/МВт*год. без ПДВ (постанови НКРЕКП від 21.12.2022 року №1788 та від 21.12.2022 року №1789):		Тарифи на послуги НЕК «УКРЕНЕРГО» фактично відшкодовані структурою витрат тарифу на послуги з розподілу для АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» за 10 місяців 2023 року, грн/МВт*год. без ПДВ
	фактичні тарифи по періодам дії	середньозважений тариф на 2023 рік	
Передача	з 01.01.2023 - 380,28 з 01.04.2023 - 430,25 з 01.07.2023 - 485,10	445,18	365,89
Диспетчеризація	з 01.01.2023 - 68,28 з 01.04.2023 - 80,87 з 01.07.2023 - 95,54	85,06	69,91

За 10 місяців 2023 року АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» сплатило за послуги НЕК «УКРЕНЕРГО», нараховані за 2023 рік 178 889,43 тис. грн з ПДВ, при цьому вже у листопаді та грудні 2023 року Товариством додатково було сплачено 46 642 тис. грн з ПДВ.

При цьому заборгованість АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» перед НЕК «УКРЕНЕРГО» за послуги з передачі електричної енергії та з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління за 10 місяців 2023 року становить 160 396 тис.грн. з ПДВ (а станом на 28.11.2023 року рівень такої заборгованості становить 157 759 тис.грн. з ПДВ), що пов'язано із наступними факторами:

1. Дефіцитом коштів, який обумовлено затвердженням тарифом на розподіл, для сплати нарахованих НЕК «УКРЕНЕРГО» послуг з передачі електричної енергії та з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, який за 10 місяців 2023 року становив 50 589,15 тис.грн. з ПДВ (а за 11 місяців 2023 року такий дефіцит становив 63 266,22 тис.грн. з ПДВ), який зумовлено наступним:

- за 10 місяців 2023 року НЕК «УКРЕНЕРГО» фактично нарахувало Товариству за послуги 339 285,04 тис.грн. з ПДВ, зокрема:

1. за послугу з передачі електричної енергії 137 271,07 тис.грн. з ПДВ;
2. за послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління 202 013,96 тис.грн. з ПДВ.

- за 10 місяців 2023 року фактично відшкодовано тарифом на послуги з розподілу електричної енергії лише 288 695,89 тис.грн. з ПДВ (розрахунок наведено у Додатку №1 до даного листа), зокрема:

1. за послугу з передачі електричної енергії 116 852,52 тис.грн. з ПДВ;
2. за послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління 171 843,37 тис.грн. з ПДВ.

2. Дефіцитом коштів для сплати послуг НЕК «УКРЕНЕРГО», який обумовлений дефіцитом фінансових ресурсів Товариства за 10 місяців 2023 року та становить 109 806,46 тис.грн. з ПДВ (91 505,38 тис.грн. без ПДВ) (заборгованість АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» перед НЕК «УКРЕНЕРГО» за 10 місяців 2023 року 160 395,61 тис.грн. з ПДВ – фактичний дефіцит коштів, який обумовлено затвердженням тарифом за 10 місяців 2023 року для сплати нарахованих НЕК «УКРЕНЕРГО» послуг 50 589,15 тис.грн. з ПДВ).

Наведемо зазначену інформацію щодо стану розрахунків з НЕК «УКРЕНЕРГО» у табличному вигляді:

№	Показник	Значення, тис.грн. з ПДВ
1	Заборгованість АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» перед НЕК «УКРЕНЕРГО» за 10 місяців 2023 року, в т.ч.:	<u>160 395,61</u>
	- за послуги з передачі	53 777,42
	- за послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління	106 618,19
що пов'язано із наступними факторами:		
2= 2.1-2.2	Фактичним дефіцитом коштів, який обумовлено затвердженням тарифом за 10 місяців 2023 року для сплати нарахованих НЕК «УКРЕНЕРГО» послуг, в т.ч.:	<u>50 589,15</u>
	- за послуги з передачі	20 418,55
	- за послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління	30 170,59
який обумовлено наступним:		
2.1	нарахування НЕК «УКРЕНЕРГО» по фактично діючим тарифам за 10 місяців 2023 року, в т.ч.:	339 285,04
	- за послуги з передачі	137 271,07
	- за послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління	202 013,96
2.2	фактично відшкодовано тарифом на послугу з розподілу електричної енергії за 10 місяців 2023 року, в т.ч.:	288 695,89
	- за послуги з передачі	116 852,52

	- за послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління	171 843,37
3=1-2	Дефіцитом коштів для сплати послуг НЕК «УКРЕНЕРГО», який обумовлений дефіцитом фінансових ресурсів Товариства за 10 місяців 2023 року, в т.ч.:	<u>109 806,46</u>
	- за послуги з передачі	33 358,87
	- за послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління	76 447,59

Зазначений рівень дефіциту коштів для сплати послуг НЕК «УКРЕНЕРГО» за 10 місяців 2023 року пояснюється наявністю значного рівня дефіциту фінансових ресурсів Товариства на рівні 246 163 тис.грн. без ПДВ, який обумовлений:

«+» 188 901 тис.грн. - сума обгрунтованого перефінансування пріоритетних напрямків операційних витрат;

«-» 117 995 тис.грн. – «вільна» частина прибутку за 10 місяців 2023 року, направлена на покриття дефіциту коштів для фінансування пріоритетних операційних витрат;

«+» 191 359 тис.грн. - рівень дебіторської заборгованості за послуги з розподілу електричної енергії, щодо якої Товариство позбавлене можливості здійснювати заходи щодо її погашення.»...

... «У доповнення до усього вищезазначеного, у підтвердження неможливості виконання Товариством зобов'язань зі сплати послуг НЕК «УКРЕНЕРГО» за договорами про надання послуг з передачі електричної енергії та послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління необхідно зазначити, що дані обставини підтверджено **Висновком РІВНЕНСЬКОЇ ТОРГОВО-ПРОМИСЛОВОЇ ПАЛАТИ про форс-мажорні обставини (обставин непереборної сили) від 06.11.2023р. №56.01/584 (висновок додається до даного листа у Додатку №4), яким було підтверджено факт настання форс-мажорних обставини (обставин непереборної сили) в період з 01.04.2023 року, і які тривають і нині, що призводить до неможливості в повному обсязі виконувати зобов'язання по договорам з НЕК «УКРЕНЕРГО».**

Слід зазначити, що у відповідності до умов п. 10.1. Договору про надання послуг з передачі електричної енергії **термін виконання зобов'язань** за цим Договором у разі форс-мажорних обставин **відкладається на строк дії таких обставин** (АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» повідомляло НЕК «УКРЕНЕРГО» про настання форс-мажорних обставин листами від 10.11.2023 року №05/27601 – Додаток №5 до даного листа та від 10.11.2023 року №05/27602 – Додаток №6 до даного листа). Тобто не зважаючи на наявність законної підстави для не проведення оплат, Товариство, розуміючи проблематику діяльності енергетики України, все ж таки частково проводило оплати за послуги, що надаються НЕК «Укренерго», а тому відповідно не порушило договірні зобов'язання із НЕК «Укренерго», а діяло виключно в рамках діючих договорів.

Додатково зазначаємо, що АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО», з метою врегулювання питання наявної заборгованості, листом від 01.12.2023 року №05/29945 (Додаток №7 до даного листа) звернулось до НЕК «УКРЕНЕРГО» із пропозицією, щодо фіксування рівня наявної заборгованості за надані послуги та її погашення шляхом оформлення відстрочення погашення існуючих зобов'язань на умовах, які будуть прийнятними для НЕК «УКРЕНЕРГО», починаючи з відшкодування Товариству дефіциту грошових коштів за 2023 рік, спричиненого невідповідністю структури тарифу фактично встановленим тарифам (після проведення НКРЕКП перевірки діяльності Товариства у березні 2024 року та включення такого недоотриманого доходу у структуру тарифу 2024 року). При цьому АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» зазначило власне зобов'язання здійснювати оплату поточних нарахувань за послуги НЕК «УКРЕНЕРГО» в межах наявності грошових коштів.

У відповідь на пропозицію Товариства, НЕК «УКРЕНЕРГО», листом від 06.12.2023 року №01/66987 (Додаток №8 до даного листа) повідомив про відмову від запропонованої пропозиції врегулювання існуючої заборгованості, мотивуючи це неможливістю зміни умов типових договорів.

Разом з тим, АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» листами від 11.12.2023 року №05/31022 (Додаток №9 до даного листа) та від 11.12.2023 року №05/31023 (Додаток №10 до даного листа) додатково звернулось до НЕК «УКРЕНЕРГО» та НКРЕКП відповідно, з тим, що пунктом 11.1

типових форм договорів про надання послуг з передачі електричної енергії та про надання послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління зазначено:

*«11.1. Усі суперечки та розбіжності, що виникають з цього Договору або у зв'язку з ним, у тому числі що стосуються його укладення, дії, **виконання**, змін, доповнень, припинення, Сторони вирішують шляхом переговорів, якщо інше не передбачено цим Договором.»*

На думку АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО», дана норма договорів, що передбачена їх типовою формою, дозволяє Сторонам здійснювати заходи, спрямовані на виконання вищевказаних договорів, особливо у частині погашення існуючої заборгованості, у випадку досягнення Сторонами домовленості із зазначеного питання. Врегулювання заборгованості із застосуванням такого підходу може відбуватися шляхом реструктуризації існуючої заборгованості, що може бути оформлено окремим правочином між Сторонами, що тим більше не може бути розцінено, як зміна умов типових договорів.

З огляду на вказане, вищезазначеним листом АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» звернулось до НКРЕКП із проханням надати роз'яснення щодо можливих шляхів договірної врегулювання (відтермінуванням сплати) існуючої заборгованості по договорам та повторно обґрунтовано запропонувало НЕК «УКРЕНЕРГО» розглянути можливість врегулювання існуючої заборгованості між підприємствами.

Нагальна необхідність узгодження сторонами можливих шляхів договірної врегулювання (відтермінуванням сплати) існуючої заборгованості по договорам на послуги НЕК «УКРЕНЕРГО» вмотивована ще й тим, що постановою НКРЕКП від 09.12.2023 року №2328 Товариству знову було встановлено дефіцитні тарифи на послуги з розподілу електричної енергії та лише на перший квартал 2024 року. У випадку відсутності перегляду такого рівня тарифу протягом 2024 року (що і відбулося у 2023 році), загальний дефіцит затвердженної НКРЕКП на 2024 рік структури тарифу становитиме 13,68%, що у грошовому виразі складе 494 976 тис.грн.. Зазначене призведе до подальшої фактичної неможливості забезпечувати необхідний рівень розрахунків за надані НЕК «УКРЕНЕРГО» послуги у 2024 році. Рішення щодо реструктуризації наявної заборгованості, шляхом відтермінування її погашення до моменту відшкодування Товариству дефіциту грошових коштів за 2023 рік, спричиненого невідповідністю структури тарифу фактично встановленим тарифам (після проведення НКРЕКП перевірки діяльності Товариства у березні 2024 року та включення такого недоотриманого доходу у структуру тарифу 2024 року) дозволить значним чином стабілізувати ситуацію та покращити стан взаєморозрахунків.

Отже все вищенаведене свідчить про те, що виникнення заборгованості АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» перед НЕК «УКРЕНЕРГО» відбулося не з вини Товариства, а як наслідок обставин, зазначених у даному листі, на які Товариство впливу не мало. Натомість АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО», всупереч обставинам, здійснило всі дієві заходи, направлені на забезпечення повних розрахунків за вказані послуги, направляючи всі доступні кошти, по мірі їх надходження, на взаєморозрахунки з НЕК «УКРЕНЕРГО».

Департамент ліцензійного контролю зазначає, що НКРЕКП листом від 26.04.2022 № 3048/13.3/7-22 звернулась до Торгово-промислової палати України (далі – ТПП України) щодо надання роз'яснення з питань: який порядок доведення суб'єктом господарювання факту неможливості належного виконання зобов'язань внаслідок дії введеного в Україні воєнного стану; чи вважається лист ТПП України від 28.02.2022 № 2024/02.0-7.1 підставою для недотримання та невиконання суб'єктами господарювання у сферах енергетики та комунальних послуг під час дії воєнного стану в Україні гарантованих стандартів якості надання послуг; чи потребує додаткового доведення неможливість дотримання та виконання суб'єктами господарювання у сферах енергетики та комунальних послуг гарантованих стандартів через введений в Україні воєнний стан.

На зазначений лист НКРЕКП ТПП України листом від 12.05.2022 № 580/05-5 поінформувала (мовою документа): «Засвідчення форс-мажорних обставин (обставини непереборної сили) Торгово-промисловою палатою України є однією з її функцій, передбачених Статутом ТПП України та Законом України № 671/97-ВР.

Засвідчення форс-мажорних обставин (обставини непереборної сили) є послугою в розумінні Цивільного кодексу України (господарською операцією в розумінні Господарського кодексу України), яку Торгово-промислова палата України надає для фізичних та юридичних осіб.

Однак, важливо розуміти, що сам по собі факт існування форс-мажорної обставини (обставини непереборної сили) **не звільняє автоматично від відповідальності за невиконання зобов'язань передбачених умовами договору (контракту, угоди тощо), обов'язків згідно із законодавчими та іншими нормативними актами.**

Відповідно до ст. 617 Цивільного кодексу України особа, яка порушила зобов'язання, звільняється від відповідальності за порушення зобов'язання, якщо вона доведе, що це порушення сталося **внаслідок випадку або непереборної сили.**

Не вважається випадком, зокрема, недодержання своїх обов'язків контрагентом боржника, відсутність на ринку товарів, потрібних для виконання зобов'язання, **відсутність у боржника необхідних коштів.**

Відповідно до ст. 218 Господарського кодексу України, підставою господарсько-правової відповідальності учасника господарських відносин є вчинене ним правопорушення у сфері господарювання.

Учасник господарських відносин відповідає за невиконання або неналежне виконання господарського зобов'язання чи порушення правил здійснення господарської діяльності, якщо не доведе, що ним вжито усіх залежних від нього заходів для недопущення господарського правопорушення. У разі якщо інше не передбачено законом або договором, суб'єкт господарювання за порушення господарського зобов'язання несе господарсько-правову відповідальність, якщо не доведе, що належне виконання зобов'язання виявилось неможливим **внаслідок дії непереборної сили,** тобто надзвичайних і невідворотних обставин за даних умов здійснення господарської діяльності. **Не вважаються такими обставинами,** зокрема, порушення зобов'язань контрагентами правопорушника, відсутність на ринку потрібних для виконання зобов'язання товарів, **відсутність у боржника необхідних коштів.**

Тому, посилання на форс-мажорні обставини (обставини непереборної сили) та **наявність Сертифіката не звільняє від виконання зобов'язання, а звільняє від відповідальності за невиконання зобов'язання.**

Слід звернути увагу, що Сертифікат форс-мажорні обставини (обставин непереборної сили) не є актом державного органу, який спричиняє виникнення, зміну чи припинення прав та обов'язків у будь-якої сторони. У разі судового процесу такий документ буде додатковою гарантією. Сертифікат, передусім, може бути використаний як доказ у суді. Однак, це такий же доказ, як і всі інші докази, який не має для суду наперед визначеної сили.

Розуміючи актуальність даного питання, вважаємо за доцільне зазначити основний механізм засвідчення форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) відповідно до діючого законодавства України.

Підставою для засвідчення форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) є наявність однієї або більше обставин, зазначених у ст. 14 -1 Закону України «Про торгово-промислові палати в Україні», а також визначених сторонами за договором, контрактом, угодою, типовим договором, законодавчими, відомчими та/чи іншими нормативними актами, які вплинули на зобов'язання таким чином, що унеможливили його виконання у передбачений термін.

Порядок засвідчення форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) встановлюється Регламентом засвідчення Торгово-промисловою палатою України та регіональними торгово-промисловими палатами форс-мажорних обставин, який затверджено Рішенням Президії ТПП України від 18 грудня 2014 року за № 44(5), із змінами та доповненнями (далі - Регламент).

Відповідно до Регламенту, форс-мажорні обставини (обставини непереборної сили) засвідчуються за зверненням суб'єктів господарської діяльності та фізичних осіб по кожному окремому договору, окремим податковим та/чи іншим зобов'язанням/обов'язком, виконання яких настало згідно з умовами договору, контракту, угоди, законодавчих чи інших нормативних актів і виконання яких стало неможливим через наявність зазначених обставин.

При цьому, тягар доказування настання форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) покладений на заявника.

Надані заявником документи для засвідчення форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) мають свідчити про: надзвичайність таких обставин; непередбачуваність обставин; невідворотність; причинно-наслідковий зв'язок між обставиною/подією і неможливістю виконання заявником своїх конкретних зобов'язань.

Заява про засвідчення форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) за встановленою формою (відповідно Додаток №№ 1,2,3,4 до Регламенту) (<http://www.ucci.org.ua/>) подається за підписом керівника підприємства, організації та з відбитком печатки підприємства, або за його дорученням - довіреною особою. Заява фізичної особи подається за її підписом особисто або за її дорученням - довіреною особою. До кожної заяви додається окремий комплект документів.

У заяві, зокрема, зазначається, які саме зобов'язання за договором, контрактом, угодою та/або законом, нормативним актом не можуть бути виконані у встановлений термін внаслідок настання форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили), форс-мажорні обставини (обставини непереборної сили) з посиланням і наданням доказів таких обставин, початок їх виникнення і термін дії, які на думку Заявника унеможливили виконання цих зобов'язань у встановлений договором, контрактом, угодою та/або законом, нормативним актом термін та інші відповідні відомості.

Однак, враховуючи надзвичайно важку ситуацію з якою зіткнулась наша країна з початку офіційної військової агресії Російської Федерації проти України, що стало підставою введення воєнного стану із 05 години 30 хвилин 24 лютого 2022 року, відповідно до Указу Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», ТПП України прийняла рішення спростити процедуру засвідчення форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили).

Враховуючи це, з метою позбавлення обов'язкового звернення до ТПП України та уповноважених нею регіональних ТПП та підготовки пакету документів в період дії введеного воєнного стану, на сайті ТПП України <https://ucci.org.ua> розміщено з 28.02.2022 року загальний офіційний лист ТПП України щодо засвідчення форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили), що надає можливість за необхідністю роздруковувати відповідне підтвердження всім кого це стосується.

Даний лист, особа, яка порушує свої зобов'язання, у зв'язку із обставинами пов'язаними із військовою агресією Російської Федерації проти України, в період дії введеного воєнного стану, має право долучати до свого повідомлення про форс-мажорні обставини, які унеможливили виконання зобов'язань за умовами договору, контракту, угоди, законодавчих чи інших нормативних актів у встановлений термін для можливості обґрунтованого перенесення строків виконання зобов'язань та вирішення спірних питань мирним шляхом.

При цьому, у разі необхідності, **сторона, яка порушила свої зобов'язання в період дії форс-мажорних обставин**, також має право звертатися до ТПП України та уповноважених нею регіональних ТПП за отриманням відповідного Сертифіката дотримуючись порядку встановленого Регламентом **за кожним зобов'язанням окремо.**».

Отже, **Департамент ліцензійного контролю зазначає**, що посилання на форс-мажорні обставини (обставини непереборної сили) та наявність Сертифіката **не звільняє від виконання зобов'язання**, а звільняє від відповідальності за невиконання зобов'язання.

Ураховуючи викладене, Письмові пояснення Ліцензіата та згідно з Порядком (методикою) визначення розміру штрафів Департамент ліцензійного контролю пропонує накласти штраф у розмірі 112 659 (сто дванадцять тисяч шістьсот п'ятдесят дев'ять) гривень згідно розрахунку:

Фінальний розмір штрафу відповідно до акту перевірки	6 627 неоподаткованих мінімумів доходів громадян (далі – НМДГ)	112 659 грн
---	---	--------------------

№ Порушення	Тип порушення	Фінальний розмір штрафу, НМДГ	Фінальний розмір штрафу, грн	Максимально допустимий за законодавством розмір штрафу	Початковий розмір штрафу	Коригування розміру штрафу на тривалість порушення	Коригування розміру штрафу на пом'якшуючі обставини	Коригування розміру штрафу на обтяжуючі обставини	Коригування розміру штрафу у разі його неспіввідповідності вчиненому порушенню	Коригування розміру штрафу для стримування ліцензіата від вчинення порушення у майбутньому	Індивідуальне пом'якшення штрафу	Округлення
1	порушення щодо тарифів/цін/плати за послуги; цільовим використанням коштів, передбачених в тарифі	6 627,00	112 659,00	1 700 000,00	166 600,00	21 158,20	(75 103,28)	-	-	-	-	4,08

Щодо порушення № 1:

¹ відповідно до пункту 2.2.4 глави 2 розділу II Порядку (методики) визначення розміру штрафів розраховано початковий розмір штрафу на основі оцінки серйозності та характеру порушення:

максимально допустимий за законодавством розмір штрафу	грн	1 700 000,00
відсоток серйозності порушення	%	7%
коефіцієнт завданої шкоди або додаткової вигоди		1,40
Початковий розмір штрафу	грн	166 600,00

² відповідно до пункту 2.3.2 глави 2.3 розділу 2 Порядку (методики) визначення розміру штрафів **застосовано коригування початкового розміру штрафу**, розрахованого відповідно до пункту 2.3.1 глави 2.3 цього розділу, **тривалості порушення (127 днів)**:

коефіцієнт коригування розміру штрафу на тривалість порушення		1,13
---	--	------

³ відповідно до підпунктів 1 та 3 пункту 2.4.6 глави 2.4 розділу 2 Порядку (методики) визначення розміру штрафів **застосовано коригування початкового розміру штрафу**, розрахованого відповідно до пункту 2.3.1 глави 2.3 цього розділу, на **пом'якшуючі обставини вчиненого порушення**, а саме поведінка правопорушника, спрямована на зменшення негативних наслідків порушення (**коригуючий відсоток 30 %**) та сприяння виявленню порушення НКРЕКП (**коригуючий відсоток 10%**), урахуваючи, що АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО», всупереч обставинам, здійснило всі дієві заходи, направлені на забезпечення повних розрахунків за вказані послуги, направляючи всі доступні кошти, по мірі їх надходження, на взаєморозрахунки з НЕК «УКРЕНЕРГО».

З огляду на зазначене, пропонуємо прийняти:

1) постанову, якою:

Накласти штраф у розмірі 112 659 (сто дванадцять тисяч шістьсот п'ятдесят дев'ять) гривень на АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 22048622) щодо порушення Ліцензійних умов з розподілу електричної енергії.

2) розпорядження про усунення порушень, відповідно до якого:

Зобов'язати АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 22048622) **у строк до 01 квітня 2024 року** повідомити НКРЕКП та Сектор НКРЕКП у Житомирській області, з наданням належним чином завірених копій підтвердних документів, про безумовне виконання умов договору про надання послуг з передачі електричної енергії від 23 травня 2019 року № 0528-02041, укладеного з ПРИВАТНИМ АКЦІОНЕРНИМ ТОВАРИСТВОМ «НАЦІОНАЛЬНА

ЕНЕРГЕТИЧНА КОМПАНІЯ «УКРЕНЕРГО» (далі – НЕК «УКРЕНЕРГО»), та договору про надання послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління від 23 травня 2019 року № 0528-03041, укладеного з НЕК «УКРЕНЕРГО», шляхом забезпечення розрахунків станом на 31 жовтня 2023 року у повному обсязі.

**Директор Департаменту
ліцензійного контролю**

Ярослав ЗЕЛЕНЮК

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

№ _____

Київ

Про накладення штрафу на АТ
«ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» за
порушення Ліцензійних умов з
розподілу електричної енергії

Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, у результаті розгляду __ грудня 2023 року на засіданні, яке проводилось у формі відкритого слухання, Акта позапланової виїзної перевірки від 07 грудня 2023 року № 515, проведеної відповідно до постанови НКРЕКП від 01 листопада 2023 року № 2040 «Про проведення позапланової виїзної перевірки АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» та на підставі посвідчення на проведення позапланової виїзної перевірки від 22 листопада 2023 року № 582, встановлено, що АКЦІОНЕРНИМ ТОВАРИСТВОМ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 22048622) порушено пункт 2.2 Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з розподілу електричної енергії, затверджених постановою НКРЕКП від 27 грудня 2017 року № 1470 (далі – Ліцензійні умови з розподілу електричної енергії), а саме:

підпункт 13 у частині виконання умов укладених договорів, які є обов'язковими для здійснення діяльності на ринку електричної енергії,

підпункт 60 у частині своєчасної та в повному обсязі сплати за послуги, що надаються на ринку електричної енергії.

Відповідно до статей 17, 19 та 22 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики

та комунальних послуг», статті 77 Закону України «Про ринок електричної енергії» та Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг затвердженого постановою НКРЕКП від 29 вересня 2023 року № 1800, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

Накласти штраф у розмірі 112 659 (сто дванадцять тисяч шістсот п'ятдесят дев'ять) гривень на АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 22048622) за порушення пункту 2.2 Ліцензійних умов з розподілу електричної енергії, а саме:

підпункту 13 у частині виконання умов укладених договорів, які є обов'язковими для здійснення діяльності на ринку електричної енергії,

підпункту 60 у частині своєчасної та в повному обсязі сплати за послуги, що надаються на ринку електричної енергії.

Зазначена сума штрафу має бути сплачена до Державного бюджету України у 30-денний строк з дня одержання копії рішення про накладення штрафу (код бюджетної класифікації 21081100 «Адміністративні штрафи та інші санкції»).

Голова НКРЕКП

Костянтин УЩАПОВСЬКИЙ

МП

Копію постанови про накладення штрафу надіслано (отримав)

(дата надіслання, посада, прізвище, ім'я, по батькові особи, яка отримала копію постанови)

«__» _____ 20__ року

(підпис)

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

№ _____

Київ

Про усунення порушень АТ
«ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО»

Відповідно до пункту 4 частини другої статті 3, частини п'ятої статті 14, пункту 5 частини четвертої статті 19 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», згідно з Актом позапланової виїзної перевірки від 07 грудня 2023 року № 515, проведеної на підставі постанови НКРЕКП від 01 листопада 2023 року № 2040 «Про проведення позапланової виїзної перевірки АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО», Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ВИРІШИЛА:

Зобов'язати АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 22048622) усунути порушення пункту 2.2 Ліцензійних умов провадження господарської діяльності розподілу електричної енергії, затверджених постановою НКРЕКП від 27 грудня 2017 року № 1470, а саме:

підпункту 13 у частині обов'язку ліцензіата виконувати умови укладених договорів, які є обов'язковими для здійснення діяльності на ринку електричної енергії,

підпункту 60 у частині обов'язку ліцензіата своєчасно та в повному обсязі сплачувати за послуги, що надаються на ринку електричної енергії,

для чого у строк до 01 квітня 2024 року повідомити НКРЕКП та Сектор НКРЕКП у Житомирській області, з наданням належним чином завірених копій

підтвердних документів, про безумовне виконання умов договору про надання послуг з передачі електричної енергії від 23 травня 2019 року № 0528-02041, укладеного з ПРИВАТНИМ АКЦІОНЕРНИМ ТОВАРИСТВОМ «НАЦІОНАЛЬНА ЕНЕРГЕТИЧНА КОМПАНІЯ «УКРЕНЕРГО» (далі – НЕК «УКРЕНЕРГО»), та договору про надання послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління від 23 травня 2019 року № 0528-03041, укладеного з НЕК «УКРЕНЕРГО», шляхом забезпечення розрахунків станом на 31 жовтня 2023 року у повному обсязі.

Голова НКРЕКП

Костянтин УЩАПОВСЬКИЙ